

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI DZIAŁAŃ OKREŚLONYCH
W REGIONALNYM PLANIE DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA
NA 2015 ROK DLA WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO**

Za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r.

-
-
-
-
-
-
-
-
-

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu, 2016 r.

WSTĘP

Niniejsze sprawozdanie dotyczy realizacji Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na rok 2015 (RPD/Z 2015 na rok). Sprawozdanie sporządzono w oparciu o informacje przekazane przez podmioty odpowiedzialne za realizację poszczególnych celów. Zostało ono przygotowane w wersji tabelarycznej i obejmuje opis działań podejmowanych w województwie kujawsko – pomorskim w celu poprawy sytuacji na rynku pracy, z podaniem rezultatów w ujęciu ilościowym, jakościowym oraz kosztów realizacji i źródeł finansowania. Ostatnia część sprawozdania to tabela „Monitoring realizacji celów strategicznych RPDZ na 2015 rok”, która prezentuje zestaw osiągniętych wskaźników oraz wskaźniki kontekstowe dotyczące monitorowania długookresowych celów działań podejmowanych w ramach realizacji RPDZ obrazujące sytuację na rynku pracy województwa.

CEL STRATEGICZNY 1: ZMNIJSZENIE LICZBY OSÓB BEZROBOTNYCH

Cel szczegółowy 1.1: Przeciwdziałanie bezrobociu

Zadanie 1.1.1 Działania podejmowane przez powiatowe urzędy pracy ze środków Funduszu Pracy znajdujących się w dyspozycji samorządów powiatów oraz z rezerwy Funduszu Pracy w oparciu o przepisy wynikające z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 149 z późn. zm.)

Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania	Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu
Numer i nazwa celu szczegółowego	Cel szczegółowy 1.1: <i>Przeciwdziałanie bezrobociu</i>
Numer i nazwa zadania	<i>Zadanie 1.1.1 Działania podejmowane przez PUP ze środków FP (w tym z rezerwy Funduszu Pracy) w oparciu o przepisy wynikające z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r.</i>
Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań	
<p>W ramach zadania realizowane były działania powiatowych urzędów pracy związane z aktywizacją osób bezrobotnych i innych, które służą doprowadzeniu do podjęcia pracy. W głównej mierze realizacja ww. działań opierała się na środkach otrzymanych przez powiaty na podstawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie w części znajdującej się w dyspozycji powiatów.</p> <p>Ponadto powiatowe urzędy pracy, w oparciu o <i>Zasady ubiegania się o środki z rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej</i>, wnioskowały o środki na dofinansowanie/finansowanie projektów z rezerwy MPiPS. Ww. projekty dotyczyły aktywizacji zawodowej, m.in:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ programów aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych do 25 roku życia; ▪ programów aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w wieku 30-50 lat; ▪ programów aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia; ▪ programów aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, określonych w art. 49 ustawy; ▪ programów realizacji robót publicznych w regionach wysokiego bezrobocia; ▪ programów specjalnych, na podstawie art. 66a ust. 7 ustawy.	
Wnioski i rekomendacje	
—————	

Efekty osiągnięte	- Liczba osób objętych aktywizacją zawodową w 2015 r. – 29 653 osób, w tym: - do 25 roku życia – 6 526; - powyżej 50 roku życia – 6 464; - osób niepełnosprawnych – 1 203; - kobiet – 18 959; - długotrwale bezrobotnych – 15 431.
Koszty realizacji zadań	
Kwota wydatkowana w 2015 r.	232 749 291,20 zł
Źródła finansowania- kwoty	Fundusz Pracy.

Zadanie 1.1.2 Realizacja projektów w ramach Poddziałania 6.1.1 „Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy” PO KL 2007-2013

Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania	Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu
Numer i nazwa celu szczegółowego	Cel szczegółowy 1.1: <i>Przeciwdziałanie bezrobociu</i>
Numer i nazwa zadania	Zadanie 1.1.2 <i>Realizacja projektów w ramach Poddziałania 6.1.1 „Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy” PO KL 2007-2013</i>
Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań	
<p>W ramach zadania w 2015 r. kontynuowano realizację 41 projektów, które uzyskały dofinansowanie w ramach umów podpisanych w latach 2013-2014 w ramach Poddziałania 6.1.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL).</p> <p>W ramach 33 projektów standardowych oferowało wsparcie dla osób w wieku 50-64 lata, kobiet, osób niepełnosprawnych oraz do osób poniżej 25 roku życia z kategorii NEET, tj. osób, które nie mają zatrudnienia ani nie uczestniczą w kształceniu lub szkoleniu. Wsparcie oferowane w projektach dostosowane było do specyficznych potrzeb grupy docelowej. Wszystkie projekty miały charakter kompleksowy, tj. zapewniały minimum dwie formy wsparcia każdemu uczestnikowi projektu.</p> <p>W 2015 r. kontynuowano również realizację 1 projektu z komponentem ponadnarodowym, którego celem było zaadaptowanie do grudziądzkiego rynku pracy modelu IdA, którego głównym założeniem jest zwiększenie szans zatrudnienia młodocianych z grupy zagrożonej wykluczeniem społecznym oraz długotrwale bezrobotnych 18-30 poprzez wspieranie transnarodowych wymian i praktyk zawodowych, jak również mobilności tejże grupy na terenie całej Wspólnoty Europejskiej.</p> <p>Ponadto w okresie sprawozdawczym kontynuowano realizację 7 projektów modelowych</p>	

skierowanych wyłącznie do osób zamieszkujących obszar wiejski, zarejestrowanych w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotne, które w ciągu ostatnich 12 miesięcy nie korzystały ze wsparcia w postaci usług i instrumentów aktywizacyjnych oferowanych przez PUP tj. szkoleń/kursów, staży, subsydiowanego zatrudnienia, robót publicznych i prac interwencyjnych. Projekty te były odwzorowaniem Modelu aktywizacji osób bezrobotnych z obszarów wiejskich, przygotowanego przez WUP w Toruniu w oparciu o Model Mobilnego Centrum Aktywizacji Zawodowej (MCAZ) - produkt finalny projektu innowacyjnego testującego, realizowanego w ramach Priorytetu VI PO KL przez Stowarzyszenie Rozwoju Regionalnego Partner w partnerstwie z Powiatowym Urzędem Pracy w Inowrocławiu. Zgodnie z ideą projektów modelowych realizacja odbywała się w partnerstwie z podmiotami zaangażowanymi w pracę na rzecz aktywizacji zawodowej społeczności lokalnych na terenie wsi/sołectw, dzięki mobilności personelu projektu. Łącznie w 2015 r. w ramach Poddziałania 6.1.1 PO KL udział w projektach rozpoczęło 868 osób. Wartość wskaźnika efektywności zatrudnieniowej w ramach Poddziałania 6.1.1 PO KL wyniosła 61,41%.

Wnioski i rekomendacje

—————	
Efekty osiągnięte	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób, które w 2015 r. zakończyły udział w projektach w ramach Poddziałania 6.1.1 – 2 156 (planowane – 1 263), w tym: <ul style="list-style-type: none"> - liczba osób w wieku 15-24 lata – 1 176; - liczba osób w wieku 50-64 lata – 281; - liczba osób niepełnosprawnych – 90; - liczba kobiet – 1 305. - Liczba osób, które w wyniku uczestnictwa w projekcie w 2015 r. znajdują zatrudnienie – 1 324 (planowane – 500).

Koszty realizacji zadań

Kwota wydatkowana w 2015 r.	10 225 064,18 zł
Źródła finansowania- kwoty	<ul style="list-style-type: none"> - Europejski Fundusz Społeczny – 8 371 559,08 zł; - Budżet państwa – 1 853 505,10 zł.

Zadanie 1.1.3 Realizacja projektów w ramach Poddziałania 8.1.2 „Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie” PO KL 2007-2013

Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania	Departament Spraw Społecznych i Zdrowia Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego
---	--

Numer i nazwa celu szczegółowego	Cel szczegółowy 1.1: <i>Przeciwdziałanie bezrobociu</i>
Numer i nazwa zadania	Zadanie 1.1.3 <i>Realizacja projektów w ramach Poddziałania 8.1.2 „Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie” PO KL 2007-2013</i>
Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań	
W ramach przedmiotowego zadania w okresie sprawozdawczym nie ogłoszono żadnego konkursu. Wdrażano 13 projektów dofinansowanych w ramach Poddziałania 8.1.2 PO KL. Okres realizacji wszystkich projektów został zakończony. W 2015 r. zatwierdzono 54 wniosków o płatność.	
Wnioski i rekomendacje	
—————	
Efekty osiągnięte	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba pracowników zagrożonych negatywnymi skutkami procesów restrukturyzacji w przedsiębiorstwach, którzy w 2015 r. zostali objęci działaniami szybkiego reagowania – 276 (planowane – 100); - Liczba osób zwolnionych w przedsiębiorstwach dotkniętych procesami restrukturyzacyjnymi, którzy w 2015 r. zostali objęci działaniami szybkiego reagowania – 270 (planowane – 80); - Liczba osób, które w 2015 r. otrzymają środki na podjęcie działalności gospodarczej – 123 (planowane – 35).
Koszty realizacji zadań	
Kwota wydatkowana w 2015 r.	13 069 174,37 zł
Źródła finansowania- kwoty	<ul style="list-style-type: none"> - Europejski Fundusz Społeczny – 11 108 798,21 zł; - Budżet państwa – 1 960 376,16 zł;

1.1.4 Realizacja wytycznych ustawy z dnia 11 października 2013 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy

Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania	Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu
Numer i nazwa celu szczegółowego	Cel szczegółowy 1.1: <i>Przeciwdziałanie bezrobociu</i>
Numer i nazwa zadania	Zadanie 1.1.4 <i>Realizacja wytycznych ustawy z dnia 11 października 2013 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy</i>
Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań	
<p>Celem realizacji zadania było umożliwienie przedsiębiorcom w okresie spowolnienia gospodarczego lub kryzysu ekonomicznego skorzystania ze wsparcia Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (FGŚP) w postaci pozyskania środków na rzecz ochrony miejsc pracy oraz szkoleń pracowników zagrożonych zwolnieniami w sytuacji, gdy przejściowo pogorszyły się warunki prowadzenia działalności gospodarczej u tych przedsiębiorców (obroty spadły o 15% , ale przedsiębiorstwo nie jest zagrożone upadłością). Pomoc kierowana do przedsiębiorców miała na celu poprawę sytuacji ekonomicznej firmy poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obniżenie kosztów pracy, - utrzymanie poziomu zatrudnienia, - utrzymanie konkurencyjności prowadzonej działalności. <p>Było to możliwe przez uzyskanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - świadczenia na częściowe zaspokojenie wynagrodzeń pracowniczych za czas przestoju ekonomicznego lub, - świadczenia na częściowe zrekompensowanie wynagrodzenia z tytułu obniżenia wymiaru czasu pracy oraz - środków na opłacenie składek na ubezpieczenia społeczne pracowników należnych od pracodawcy od wypłaconych świadczeń. <p>Ze środków Funduszu Pracy dofinansowywane mogły być także koszty szkoleń pracowników objętych przestojem ekonomicznym lub obniżonym wymiarem czasu pracy.</p> <p>W omawianym okresie sprawozdawczym umowy o przyznanie świadczeń na podstawie wniosków przedsiębiorców mogły być podpisane do 30 czerwca 2014 r. zgodnie z art. 27 ust. 5 ustawy z dnia 11 października 2013 r. <i>o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy</i>. Po tym terminie, o ile dynamika wzrostu stopy bezrobocia będzie równa lub wyższa niż 7%, w dwóch kolejnych miesiącach, można było ponownie składać wnioski o przyznanie środków na ww. świadczenia i podpisywać umowy. Do końca 2015 r. taka sytuacja nie wystąpiła.</p> <p>Od 1 lutego 2015 r. obowiązuje znowelizowana ustawa, której przepisy umożliwiają wystąpienie z wnioskiem o świadczenia jak wyżej, również przedsiębiorcom, którym obniżyły się obroty o 15% w wyniku wprowadzenia zakazu wywozu towarów na terytoria innych krajów.</p> <p>Powodem niskiej realizacji zadania było niewielkie zainteresowanie przedsiębiorców pomocą z FGŚP.</p>	
Wnioski i rekomendacje	

<p>Pomimo szerokiej akcji informacyjnej w tym temacie publikowanych w mediach: TVP, dziennikach ogólnopolskich oraz o zasięgu lokalnym, dodatkowo informacja na stronie FGŚP. Ponadto szczegółowych informacji udzielali pracownicy wydziału FGŚP. Stosunkowo liczne zapytania telefoniczne i wizyty przedsiębiorców nie przełożyły się na wykorzystanie środków na cel ochrony miejsc pracy.</p>	
Efekty osiągnięte	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba pracodawców, którzy w 2015 r. otrzymali świadczenia na rzecz ochrony miejsc pracy finansowanych z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (FGŚP) – 1; - Liczba pracowników, którym w 2015 r. wypłacono świadczenia na rzecz ochrony miejsc pracy finansowane z FGŚP – 9; - Liczba pracodawców, którzy w 2015 r. uzyskali dofinansowanie szkoleń – 0; - Liczba pracowników objętych szkoleniami w 2015 r. – 0.
Koszty realizacji zadań	
Kwota wydatkowana w 2015 r.	59 800,00 zł
Źródła finansowania- kwoty	Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Pracy.

Zadanie 1.1.5 Realizacja projektów w ramach Działania 1.1 „Działania publicznych służb zatrudnienia na rzecz podniesienia aktywności zawodowej osób młodych w wieku 15-29 lat” PO WER 2014-2020

Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania	Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu
Numer i nazwa celu szczegółowego	Cel szczegółowy 1.1: <i>Przeciwdziałanie bezrobociu</i>
Numer i nazwa zadania	<i>Zadanie 1.1.5 Realizacja projektów w ramach Działania 1.1 „Działania publicznych służb zatrudnienia na rzecz podniesienia aktywności zawodowej osób młodych w wieku 15-29 lat” PO WER 2014-2020</i>
Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań	
<p>W ramach Działania 1.1 <i>Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy - projekty pozakonkursowe</i>, Poddziałania 1.1.2 <i>Wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych</i> PO WER, w marcu 2015 r. został ogłoszony pierwszy nabór wniosków skierowany do powiatowych urzędów pracy</p>	

województwa kujawsko – pomorskiego. W maju 2015 r. podpisano 20 umów z powiatowymi urzędami pracy o dofinansowanie realizacji projektów. Grupą docelową w ramach ww. projektów były osoby młode, w wieku 15-29 lat, bezrobotne zarejestrowane w PUP, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET).

Projekty zakładały wsparcie osób bezrobotnych z wykorzystaniem instrumentów i usług określonych w ustawie *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* z wyłączeniem robót publicznych. Wsparcie miało charakter kompleksowy i zindywidualizowany - 100% osób uczestniczących zostało objętych Indywidualnym Planem Działania (IPD). IPD jako narzędzie wspierające proces aktywizacji zawodowej miało wpływ na dobór odpowiednich form aktywizacji, a w konsekwencji na efektywność podejmowanych działań.

Wsparcie ukierunkowane było przede wszystkim na poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy, staże zawodowe, szkolenia oraz jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej. W mniejszym stopniu obejmowało bony szkoleniowe, bony na zasiedlenie czy prace interwencyjne.

W ramach realizacji ww. projektów - wsparciem objęto 7 901 osób bezrobotnych.

W celu zapewnienia wysokiej skuteczności projekty realizowane w ramach Działania 1.1 PO WER musiały zapewniać efektywność zatrudnieniową na poziomie co najmniej 43% (dla osób niewpisujących się do żadnej z poniższych grup), a w przypadku objęcia wsparciem osób niepełnosprawnych na poziomie co najmniej 17%, osób długotrwale bezrobotnych co najmniej 35%, osób o niskich kwalifikacjach co najmniej 36%.

Wnioski i rekomendacje

—————	
Efekty osiągnięte	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób bezrobotnych do 29 roku życia (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie – 7 901, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - kobiety – 4 583; - osoby długotrwale bezrobotne – 3 704; - osoby z niepełnosprawnościami – 179; - osoby, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej – 396.
Koszty realizacji zadań	
Kwota wydatkowana w 2015 r.	50 162 777,61 zł
Źródła finansowania- kwoty	<ul style="list-style-type: none"> - Środki zagraniczne (EFS, YEI) – 46 094 576,35 zł; - Środki krajowe (Fundusz Pracy) – 4 068 201,26 zł.

Zadanie 1.1.6 Realizacja projektów w ramach Działania 1.2 „Działania niepublicznych instytucji rynku pracy na rzecz osób młodych w wieku 15-29 lat” POWER 2014-2020

Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania	Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu
Numer i nazwa celu szczegółowego	<i>Cel szczegółowy 1.1: Przeciwdziałanie bezrobociu</i>
Numer i nazwa zadania	<i>Zadanie 1.1.6 Realizacja projektów w ramach Działania 1.2 „Działania niepublicznych instytucji rynku pracy na rzecz osób młodych w wieku 15-29 lat” POWER 2014-2020</i>
Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań	
<p>W ramach Działania 1.2 <i>Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy - projekty konkursowe</i>, Poddziałania 1.2.2 <i>Wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych</i> POWER, w czerwcu 2015 r. WUP w Toruniu ogłosił pierwszy konkurs. Z instytucji uprawnionych do aplikowania w ramach konkursu projekty złożyły: agencje zatrudnienia, instytucje szkoleniowe, instytucje dialogu społecznego, instytucje partnerstwa lokalnego. Grupą docelową w ramach tych projektów były osoby młode, w wieku 15-29 lat, biernie zawodowo, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET). Projekty te zakładały wsparcie osób z wykorzystaniem instrumentów i usług określonych dla Działania 1.2 w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych POWER.</p> <p>Kwota przeznaczona na realizację projektów w ramach ogłoszonego konkursu wyniosła 12 000 000,00 zł. Zaplanowano objęcie wsparciem 800 osób biernych zawodowo. Nabór wniosków o dofinansowanie prowadzony był od 31 sierpnia 2015 r. do 10 września 2015 r. Konkurs cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem wśród potencjalnych beneficjentów - złożonych zostało 238 wniosków o dofinansowanie na łączną kwotę 189 579 138,39 zł, tj. ok. 15-krotność alokacji dostępnej w ramach konkursu. Do końca 2015 r. trwała ocena formalno-merytoryczna złożonych wniosków o dofinansowanie. Planowany termin zakończenia oceny i podpisania umów o dofinansowanie to II kwartał 2016 r.</p> <p>W celu zapewnienia wysokiej skuteczności projekty, które zostaną wybrane do dofinansowania muszą zapewniać efektywność zatrudnieniową na poziomie co najmniej 43% (dla osób niewpisujących się do żadnej z poniższych grup), a w przypadku objęcia wsparciem osób z niepełnosprawnościami na poziomie co najmniej 20%, osób o niskich kwalifikacjach co najmniej 36%.</p>	
Wnioski i rekomendacje	
_____	
Efekty osiągnięte	- Liczba podpisanych umów o dofinansowanie projektów w ramach Działania 1.2 – 0 (planowane – 6).
Koszty realizacji zadań	

Kwota wydatkowana w 2015 r.	_____
Źródła finansowania- kwoty	_____

Zadanie 1.1.7 Realizacja projektów w ramach Działania 1.3 „Wsparcie osób młodych znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji” PO WER 2014-2020

Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania	Kujawsko-Pomorska Wojewódzka Komenda OHP
Numer i nazwa celu szczegółowego	Cel szczegółowy: 1.1: Przeciwdziałanie bezrobociu
Numer i nazwa zadania	Zadanie 1.1.7 <i>Realizacja projektów w ramach działania 1.3 „Wsparcie osób młodych znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji” PO WER 2014-2020</i>
Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań	
<p>W ramach zadania zostały zrealizowane dwa projekty „Równi na rynku pracy – YEI” dla 255 osób w wieku 18-25 lat i „Pomysł na siebie – YEI” dla 90 osób w wieku 15-18 lat. Uczestnikami projektów były osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. Wsparcie grupy młodzieży bezrobotnej i nieaktywnej zawodowo w wieku 18-25 lat składało się z doradztwa zawodowego, wsparcia psychologicznego, kursu ECDL START, kursów zawodowych, kursu prawa jazdy, kursów językowych, przedsiębiorczości, warsztatów aktywnego poszukiwania pracy, pośrednictwa pracy oraz 6-miesięcznych staży u pracodawców. Wsparcie młodzieży w wieku 15-18 lat obejmowało doradztwo zawodowe, doradztwo psychologiczne, kursy komputerowe, kursy językowe, profilaktykę uzależnień, zapobieganie agresji i przemocy, kurs ECDL START, warsztaty wyrównawcze z przedmiotów szkolnych (dla grupy 15-16 lat) oraz kwalifikacyjne kursy zawodowe (dla grupy 17-18 lat). Projekty były realizowane w następujących miastach: Toruń, Bydgoszcz, Włocławek, Brodnica, Inowrocław, Chełmno, Świecie, Nakło n/Notecią, Radziejów. Po zakończeniu staży 20% uczestników zostało zatrudnionych przez pracodawców, u których realizowane były staże, na okres co najmniej 6 miesięcy. Kolejne 20% uczestników znalazło zatrudnienie po zakończeniu udziału w projekcie.</p>	
Wnioski i rekomendacje	
W kolejnych projektach należy kontynuować trend kładący nacisk na kompleksowość wsparcia oraz działania prozatrudnieniowe (staże).	
Efekty osiągnięte	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo w wieku 18 - 25 lat, które zostały objęte wsparciem – 255 (planowane – 255); - Liczba osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo w wieku 18 -

	25 lat, które uzyskały kwalifikacje zawodowe – 237 (planowane – 230); - Liczba osób uczących się zagrożonych wykluczeniem społecznym, które zostały objęte wsparciem – 90 (planowane – 90).
Koszty realizacji zadań	
Kwota wydatkowana w 2015 r.	4 056 459,70 zł
Źródła finansowania- kwoty	- Środki zagraniczne (YEI) – 3 840 894,34 zł; - Budżet państwa – 215 565,36 zł.

Zadanie 1.1.8 Realizacja projektów w ramach Działania 8.1 „Podniesienie aktywności zawodowej osób bezrobotnych poprzez działania powiatowych urzędów pracy” RPO WK-P na lata 2014-2020

Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania	Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu
Numer i nazwa celu szczegółowego	Cel szczegółowy 4.1: <i>Wzrost jakości usług świadczonych na rzecz rynku pracy</i>
Numer i nazwa zadania	<i>Zadanie 1.1.8 Realizacja projektów w ramach Działania 8.1 „Podniesienie aktywności zawodowej osób bezrobotnych poprzez działania powiatowych urzędów pracy” RPO Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020</i>
Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań	
<p>W III kwartale 2015 r. został ogłoszony nabór wniosków o dofinansowanie w ramach Działania 8.1 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 z alokacją 58 175 910,00 zł. W ramach ogłoszonego naboru na koniec sierpnia 2015 r. zostały podpisane umowy z 20 powiatowymi urzędami pracy województwa kujawsko – pomorskiego na kwotę 53 623 439,25 zł.</p> <p>Projekty pozakonkursowe powiatowych urzędów pracy skierowane zostały wyłącznie do osób bezrobotnych, należących do I lub II profilu pomocy, powyżej 29 roku życia, należących co najmniej do jednej z grup: osób powyżej 50 roku życia, kobiet, osób z niepełnosprawnościami, osób długotrwale bezrobotnych, osób niskowyzkwalifikowanych.</p> <p>W projektach tych udzielane było indywidualne i kompleksowe wsparcie, zgodnie z instrumentami i usługami rynku pracy wynikającymi z <i>ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy</i>, z wyłączeniem robót publicznych. Dodatkowo realizowane szkolenia mogły prowadzić do uzyskania kwalifikacji lub nabycia kompetencji potwierdzonych odpowiednim dokumentem (np. certyfikatem). Uzyskanie kwalifikacji lub kompetencji będzie musiało być każdorazowo weryfikowane poprzez przeprowadzenie</p>	

odpowiedniego ich sprawdzenia (np. w formie egzaminu).
W celu zapewnienia wysokiej skuteczności działań projekty wyłonione w ramach I naboru osiągnęły kryterium efektywności zatrudnieniowej na poziomie 43%.

Wnioski i rekomendacje

—————	
Efekty osiągnięte	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi), które zostały objęte wsparciem w programie w 2015 r. – 5 441 (planowane – 3 130), w tym: - osoby długotrwale bezrobotne – 3 001; - osoby z niepełnosprawnościami – 310; - osoby w wieku 50 lat i więcej – 1 477; - osoby o niskich kwalifikacjach – 4 387; - osoby, które otrzymały bezwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej – 1 192.
Koszty realizacji zadań	
Kwota wydatkowana w 2015 r.	38 326 631,19
Źródła finansowania- kwoty	<ul style="list-style-type: none"> - Europejski Fundusz Społeczny – 38 326 631,43zł - Budżet państwa – 5 748 894,76 zł.

Cel szczegółowy 1.2: Zwiększenie możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych

Zadanie 1.2.1 Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania Zakładów Aktywności Zawodowej

Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania	Departament Spraw Społecznych i Zdrowia / Wydział Integracji Osób niepełnosprawnych, Pełnomocnik Zarządu Województwa Do Spraw Osób Niepełnosprawnych Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego
Numer i nazwa Celu Szczegółowego	Cel szczegółowy 1.2: <i>Zwiększenie możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych</i>
Numer i nazwa zadania	Zadanie 1.2.1 <i>Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej</i>
Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań	
<p>Zadanie realizowane jest na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. W zakładach aktywności zawodowej (ZAZ) zatrudnione są osoby z niepełnosprawnością z orzeczeniem o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. W ZAZ prowadzona jest rehabilitacja zawodowa osób z niepełnosprawnością, które przygotowywane są do podjęcia pracy na otwartym i chronionym rynku pracy.</p> <p>Na dzień 31 grudnia 2015 r., w województwie kujawsko-pomorskim funkcjonowało 8 Zakładów Aktywności Zawodowej (ZAZ) w: Białych Błotach (organizator - gmina Białe Błota), Brodnicy (powiat brodnicki), Bydgoszczy (miasto Bydgoszcz), Drzonowie (gmina Lisewo), Przyjezierzu (gmina Strzelno – rozpoczął działalność 1 grudnia 2015 r.), Radziejowie (powiat radziejowski), Tucholi (powiat tucholski), Wąbrzeźnie (Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski).</p>	
Wnioski i rekomendacje	
Planowane efekty realizacji zadania zostały osiągnięte w 111,47%.	
Efekty osiągnięte	- Liczba osób niepełnosprawnych zatrudnionych w ZAZ w 2015 roku – 311 (planowano – 297).
Koszty realizacji zadań	
Kwota wydatkowana w 2015 r.	9 401 915,00 zł
Źródła finansowania - kwoty	- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – 9 300 360,00 zł; - Budżet województwa – 101 555,00 zł.

Zadanie 1.2.2 Organizowanie i prowadzenie zintegrowanych działań na rzecz włączenia osób niepełnosprawnych w rynek pracy

Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania	Departament Spraw Społecznych i Zdrowia / Wydział Integracji Osób niepełnosprawnych, Pełnomocnik Zarządu Województwa Do Spraw Osób Niepełnosprawnych Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego, PUP, PFRON, podmioty którym zlecono lub powierzono realizację zadań
Numer i nazwa Celu Szczegółowego	Cel szczegółowy 1.2: <i>Zwiększenie możliwości zatrudnienie osób niepełnosprawnych</i>
Numer i nazwa zadania	<i>Zadanie 1.2.2 Organizowanie i prowadzenie zintegrowanych działań na rzecz włączenia osób niepełnosprawnych w rynek pracy</i>
Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań	
<p>Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych realizowane były przez fundacje i organizacje pozarządowe ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) na zlecenie samorządu województwa. Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych Departamentu Spraw Społecznych i Zdrowia w 2015 r. zlecał: prowadzenie poradnictwa psychologicznego, społeczno-prawnego oraz udzielanie informacji na temat przysługujących uprawnień, dostępnych usług, sprzętu rehabilitacyjnego i pomocy technicznej dla osób niepełnosprawnych; organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów i warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych, opiekunów, kadry i wolontariuszy bezpośrednio zaangażowanych w proces rehabilitacji zawodowej lub społecznej osób niepełnosprawnych, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących procesu integracji osób niepełnosprawnych w najbliższym środowisku i społeczności lokalnej, zwiększania ich aktywności życiowej i zaradności osobistej oraz niezależności ekonomicznej, podnoszenia umiejętności pracy z osobami niepełnosprawnymi, w tym sprawowania nad nimi opieki i udzielania pomocy w procesie ich rehabilitacji.</p> <p>Działania z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych w ramach zadania były realizowane także przez powiatowe urzędy pracy. Obejmowały one: staże, szkolenia, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, zwrot miesięcznych kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu, zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy, pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, przekwalifikowanie osób niepełnosprawnych, doradztwo organizacyjno prawne i ekonomiczne w zakresie działalności gospodarczej lub rolniczej podejmowanej przez osoby niepełnosprawne, realizacja programów: „Junior” oraz „Aktywny Samorząd”.</p> <p>Działania w ramach zadania prowadzone były także przez PFRON. Obejmowały one: refundację obowiązkowych składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe dla osób niepełnosprawnych prowadzących działalność gospodarczą, refundację składki na ubezpieczenia społeczne dla niepełnosprawnego rolnika lub rolnika zobowiązanego do opłacania składek za niepełnosprawnego domownika, miesięczne dofinansowanie do wynagrodzenia pracownika niepełnosprawnego zaliczonego do znacznego, umiarkowanego lub lekkiego stopnia niepełnosprawności, programy „Junior” oraz „Aktywny</p>	

Samorząd”, zwrot kosztów budowy lub przebudowy związanej z modernizacją obiektów i pomieszczeń zakładu, transportowych, administracyjnych, dofinansowanie w wysokości 50% oprocentowania zaciągniętych kredytów bankowych przeznaczonych na cele związane z rehabilitacją zawodową dla pracodawców prowadzących zakłady pracy chronionej a także zadania realizowane na zlecenie PFRON przez fundacje i organizacje pozarządowe. Wymienione zadania realizowane były w oparciu o przepisy ustawy *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób*.

Wnioski i rekomendacje

W ramach zadania wsparciem łącznie objęto 27 832 osób niepełnosprawnych. Planowane efekty zostały osiągnięte. Dodatkowo, na podstawie informacji otrzymanej z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) - 74 zakłady pracy chronionej (ZPCH) zatrudniające 526 osób ze znacznym stopniem - uzyskało wsparcie w postaci miesięcznego dofinansowania do wynagrodzenia pracownika. Na otwartym rynku pracy wsparciem w tej postaci objęto 297 zakładów zatrudniających 637 osób. W przypadku zatrudniania osób zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności takim wsparciem objęto 104 ZPCH (6248 pracowników) oraz 1339 zakładów na otwartym rynku pracy (5 211 pracowników). Ponadto 2 529 pracowników zaliczonych do lekkiego stopnia niepełnosprawności zatrudnionych w 104 ZPCH uzyskało dofinansowanie do wynagrodzenia – na otwartym rynku pracy w 967 zakładach wsparciem objęto 3582 osoby.

Łącznie dofinansowano wynagrodzenie 18 743 osób, z czego 9 430 na otwartym rynku pracy. Przeprowadzono 90 szkoleń/warsztatów dla osób z dysfunkcjami. 47 osób z niepełnosprawnością uzyskało dofinansowanie na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Dużym zainteresowaniem cieszył się program „Aktywny Samorząd”, do którego przystąpiły wszystkie 23 powiaty województwa kujawsko-pomorskiego.

Program „Junior” realizowany był zaledwie przez 4 powiaty. Dzięki zintegrowanym działaniom na rzecz włączenia w rynek pracy, osoby z niepełnosprawnością podniosły swoje kwalifikacje zawodowe a 265 uzyskało zatrudnienie.

Efekty osiągnięte	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba przeprowadzonych szkoleń/warsztatów/ konferencji w 2015 r.: 90 (planowane – 50); - Liczba nowo utworzonych lub przystosowanych w 2015 roku miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych: 265 (planowane – 100); - Liczba osób niepełnosprawnych, którym w 2015 roku udzielono dofinansowania na rozpoczęcie działalności gospodarczej: 47 (planowane – 30).
-------------------	---

Koszty realizacji zadań

Kwota wydatkowana w 2015 r.	181 964 331,08 zł
Źródła finansowania – kwoty	<ul style="list-style-type: none"> - PFRON – 177 801 834,10 zł; - inne źródła, w tym, Fundusz Pracy, Europejski Fundusz Społeczny, Regionalny Program Operacyjny, budżet powiatu – 4 162 496,98 zł.

Zadanie 1.2.3 Realizacja projektów w ramach Działania 7.4 „Niepełnosprawni na rynku pracy” PO KL 2007-2013

Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu
Numer i nazwa celu szczegółowego	Cel szczegółowy 1.2: <i>Zwiększenie możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych</i>
Numer i nazwa zadania	Zadanie 1.2.3 <i>Realizacja projektów w ramach Działania 7.4 „Niepełnosprawni na rynku pracy” PO KL 2007-2013</i>
Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań	
<p>Cel osiągnięto przez realizację projektów wybranych do dofinansowania w ramach Planu Działania na 2013 r. Projekty wybrane do dofinansowania były realizowane w 2014 r. oraz kontynuowane w 2015 r.</p> <p>W ramach Działania 7.4 PO KL w Planie Działania na 2013 r. zwrócono szczególną uwagę na wsparcie osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności oraz osób z zaburzeniami psychicznymi, które są grupami szczególnie narażonymi na wykluczenie społeczne. Założono następujące kryteria strategiczne: „<i>Grupę docelową w projekcie w co najmniej 50% spośród osób niepełnosprawnych stanowią osoby ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności</i>” oraz „<i>Grupę docelową w projekcie stanowią wyłącznie osoby niepełnosprawne z zaburzeniami psychicznymi wraz z otoczeniem, którego udział w projekcie jest uzależniony od realnych potrzeb uczestników projektu</i>”. Z uwagi na fakt, iż osoby młode, nieposiadające doświadczenia zawodowego, które dopiero wchodzą na rynek pracy doświadczają wyjątkowych trudności związanych z podjęciem zatrudnienia i odnalezieniem się na rynku pracy, założono następujące kryterium dostępu: „<i>Grupę docelową w projekcie w ponad 50% stanowią osoby niepełnosprawne w wieku 15-30 lat</i>”. Mając na uwadze skuteczność aktywizacji społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych, wprowadzono wymóg kompleksowości zaplanowanych w projekcie działań poprzez wprowadzenie kryterium dostępu: „<i>Projekt zakłada kompleksowość wsparcia poprzez zastosowanie co najmniej 3 form wsparcia spośród dopuszczalnych w ramach konkursu w stosunku do każdego jednego uczestnika</i>”. Za pomocą odpowiedniego kryterium dostępu zobowiązano również beneficjentów realizujących projekty do wskazywania efektywności zatrudnieniowej projektów. Zakłada się, że przy projektach trwających co najmniej 12 miesięcy, co najmniej 20% spośród uczestników znajdzie pracę w okresie do 3 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie.</p> <p>W wyniku konkursu ogłoszonego w 2013 r. w ramach Działania 7.4 PO KL przyjęto do realizacji 20 projektów na łączną kwotę ponad 17,2 mln zł, (w 2015 r. nie podpisano żadnej nowej umowy). W ramach ww. projektów wsparciem objętych zostało 780 osób niepełnosprawnych. Działania projektowe były realizowane w 2014 r. i 2015 r.</p>	
Wnioski i rekomendacje	
<p><u>Wnioski:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Wydzielenie wsparcia bezpośrednio dla osób niepełnosprawnych przyniosło pozytywne efekty - zostały one objęte działaniami projektowymi (dotąd były pomijane we wsparciu ze względu na trudności tej grupy – efekt creamingu); 	

- Wprowadzenie wymogu efektywności zatrudnieniowej przyczyniło się do zwiększenia aktywności osób niepełnosprawnych na rynku pracy.

Rekomendacje:

- W nowej perspektywie UE winno być kontynuowane wsparcie skierowane bezpośrednio dla osób niepełnosprawnych, w tym młodych osób niepełnosprawnych;
- Większy nacisk należy położyć na działania długofalowe, np. na wsparcie w postaci mieszkań chronionych, mieszkań/domów treningowych czy też środowiskowych domów samopomocy. Większy nacisk należy położyć na działania prozatrudnieniowe (staże, praktyki itp.).

Efekty osiągnięte*	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób niepełnosprawnych, które zakończyły udział w projektach realizowanych w ramach Działania – 712 (planowane – 611); - Liczba osób, które w wyniku uczestnictwa w projekcie w 2015 r. znalazły zatrudnienie – 252.
Koszty realizacji zadań**	
Kwota wydatkowana w 2015 r.	3 492 189,69 zł
Źródła finansowania- kwoty	<ul style="list-style-type: none"> - Europejski Fundusz Społeczny – 2 796 068,37 zł; - Budżet państwa – 696 121,32 zł.

* Wskaźniki liczone na podstawie zatwierdzonych w 2015 r. wniosków o płatność (zawierają dane dotyczące osób, które zakończyły udział w projektach w roku 2014 oraz 2015).

** Kwoty podane na podstawie rzeczywistego rozliczenia wydatkowania przez Dział Księgowości ROPS.

Cel szczegółowy 1.3: Poprawa dostępu do zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

Zadanie 1.3.1 Realizacja projektów w ramach Poddziałania 7.2.1 „Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym” PO KL 2007-2013

Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu
Numer i nazwa celu szczegółowego	Cel szczegółowy 1.3: <i>Poprawa dostępu do zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym</i>
Numer i nazwa zadania	Zadanie 1.3.1 <i>Realizacja projektów w ramach Poddziałania 7.2.1 „Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym” PO KL 2007-2013</i>
Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań	
<p>Cel osiągnięto przez realizację projektów wybranych do dofinansowania w ramach Planu Działania na 2013 r. Projekty wybrane do dofinansowania były realizowane w 2014 r. oraz kontynuowane w roku 2015. Dodatkowo w 2015 r. podpisano 8 nowych umów.</p> <p>Wsparcie w ramach Poddziałania 7.2.1 PO KL w 2015 r. zostało zaplanowane i zrealizowane w taki sposób, by projekty przyjęte do realizacji skierowane były szczególnie do osób młodych w wieku 15-30 lat i osób powyżej 55 roku życia. Te dwie grupy zostały zidentyfikowane jako znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy.</p> <p>W celu zwiększenia skuteczności działań podejmowanych dla poprawy dostępu do zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z powyższych grup wiekowych, wprowadzono wobec beneficjentów realizujących projekty wymóg kompleksowości wsparcia poprzez zastosowanie w Planie Działania na 2013 r. kryterium dostępu: „Projekt zakłada kompleksowość wsparcia poprzez realizację minimum trzech typów operacji dla każdego uczestnika projektu, możliwych do wyboru spośród przewidzianych do realizacji w ramach konkursu, przy czym co najmniej 50% uczestników uzyska formę wsparcia o charakterze silnie prozatrudnieniowym: staż, subsydiowane zatrudnienie lub zajęcia reintegracji zawodowej u pracodawcy”. Ponadto zobowiązano beneficjentów do wskazywania efektywności zatrudnieniowej projektów (kryterium dostępu: „Okres realizacji projektu nie jest krótszy niż 12 miesięcy, a wskaźnik efektywności zatrudnieniowej dla jego uczestników mierzony w okresie do 3 miesięcy po zakończonym udziale w projekcie wynosi co najmniej 20%”). Dodatkowe punkty za spełnienie kryterium strategicznego mogły uzyskać projekty, które zakładały efektywność zatrudnieniową na poziomie co najmniej 40%. Z takiej możliwości skorzystało 3 spośród 8 beneficjentów, którzy podpisali umowy o dofinansowanie projektów w 2015 r.</p> <p>Ponadto z uwagi na fakt, iż osoby niepełnosprawne z zaburzeniami psychicznymi są grupą szczególnie zagrożoną wykluczeniem społecznym, założono kryterium strategiczne „Grupę docelową w projekcie stanowią w 70% osoby niepełnosprawne z zaburzeniami psychicznymi wraz z ich otoczeniem, z uwzględnieniem osobistych i realnych potrzeb uczestników projektu”. Wsparcie dla tych osób przewidziało 2 spośród 8 beneficjentów, którzy podpisali umowy o dofinansowanie projektów w 2015 r.</p> <p>Dodatkowo założono kryterium strategiczne „Projekt zakłada realizację stażu i/lub</p>	

subsydiowanego zatrudnienia i/lub zajęć reintegracji zawodowej u pracodawcy w instytucjach pomocy i integracji społecznej (w tym w hospicjach) i/lub podmiotach ekonomii społecznej dla co najmniej 10% spośród uczestników projektu". Realizacji powyższego kryterium podjęło się 7 beneficjentów z podpisanych 8 umów o dofinansowanie projektu.

W 2015 r. zostało podpisanych 8 umów na łączną wartość 5,3 mln zł w związku ze zwiększeniem alokacji na konkurs.

Wnioski i rekomendacje

Wnioski:

- Działania oferowane w ramach projektu są często krótkofalowe i oferują doraźne wsparcie.

Rekomendacje:

- Większy nacisk należy położyć na działania długofalowe, np. dla osób niepełnosprawnych na wsparcie w postaci mieszkań chronionych, czy też środowiskowych domów samopomocy; dla osób starszych na wsparcie w postaci domów dziennego pobytu, mieszkań wspomaganych, działań zmierzających do przeciwdziałaniu wykluczeniu cyfrowemu;
- Większy nacisk należy położyć na działania prozatrudnieniowe (staże, praktyki, zatrudnieni subsydiowane itp.);
- Większy nacisk należy położyć na realizację projektów dla osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi.

Efekty osiągnięte

- Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, które w 2015 r. zakończyły udział w projekcie – 1 722** (planowane – 1 495);
- Liczba osób, które w 2015 r. otrzymały wsparcie w ramach instytucji ekonomii społecznej – 1 875** (planowane – 172);
- Liczba osób, które w wyniku uczestnictwa w projekcie w 2015 r. znalazły zatrudnienie – 613 (planowane – 561).

Koszty realizacji zadań***

Kwota wydatkowana w 2015 r.

19 224 273,00 zł

Źródła finansowania- kwoty

- Europejski Fundusz Społeczny – 16 041 090,22 zł;
- Budżet państwa – 3 183 182,78 zł.

* wskaźniki liczone na podstawie zatwierdzonych w 2015 r. wniosków o płatność (zawierają dane dotyczące osób, które zakończyły udział w projektach w roku 2014 oraz 2015).

** wskaźniki liczone łącznie z Zadaniem 1.3.4 Realizacja projektów w ramach Poddziałania 7.2.2 PO KL *Wsparcie ekonomii społecznej*.

*** kwoty podane na podstawie rzeczywistego rozliczenia wydatkowania przez Dział Księgowości ROPS.

Zadanie 1.3.2 Realizacja projektów w ramach Poddziałania 7.2.2 „Wsparcie ekonomii społecznej” PO KL 2007-2013

Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu
Numer i nazwa celu szczegółowego	Cel szczegółowy 1.3: <i>Poprawa dostępu do zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym</i>
Numer i nazwa zadania	Zadanie 1.3.2 <i>Realizacja projektów w ramach Poddziałania 7.2.2 PO KL Wsparcie ekonomii społecznej</i>
Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań	
<p>Cel osiągnięto przez realizację projektów wybranych do dofinansowania w ramach Planu Działania na 2013 r.</p> <p>W ramach Poddziałania 7.2.2 PO KL w Planie Działania na 2013 r., w celu wsparcia ekonomii społecznej założono utworzenie sieci Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej (OWES) wspierających merytorycznie i finansowo rozwój sektora ekonomii społecznej na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Każdy z OWES jest „inkubatorem przedsiębiorczości społecznej” i jednocześnie operatorem środków finansowych na utworzenie i wsparcie działalności przedsiębiorstw społecznych, a jego nadrzędnym celem jest utworzenie w ramach projektu minimum 2 spółdzielni socjalnych. Okres realizacji każdego projektu jest nie krótszy niż 24 miesiące, a trwałość funkcjonowania OWES na terenie województwa kujawsko-pomorskiego po zakończeniu realizacji projektu musi odpowiadać równemu okresowi dla realizacji projektu, przy czym zapewnia on w tym czasie zakres form wsparcia świadczonych w ramach 1 typu operacji. Aby zapobiec sytuacji nakładania się działań prowadzonych w ramach projektów w stosunku do tych samych odbiorców podzielono województwo kujawsko-pomorskie na subregiony i powiązano działalność OWES z jednym z subregionów, niniejszy podział został określony w założonym kryterium dostępu:</p> <p><i>„Projekt jest realizowany wyłącznie na terenie jednego subregionu spośród sześciu wskazanych poniżej:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1) pierwszego subregionu (powiaty: sępoleński, nakielski, bydgoski ziemski, Miasto Bydgoszcz);</i> <i>2) drugiego subregionu (powiaty: tucholski, świecki, grudziądzki ziemski, Miasto Grudziądz);</i> <i>3) trzeciego subregionu (powiaty: żniński, inowrocławski, mogileński);</i> <i>4) czwartego subregionu (powiaty chełmiński, aleksandrowski, toruński ziemski, Miasto Toruń);</i> <i>5) piątego subregionu (powiaty radziejowski, lipnowski, włocławski ziemski, Miasto Włocławek);</i> <i>6) szóstego subregionu (powiaty wąbrzeski, brodnicki, golubsko-dobrzyński, rypiński)”.</i> <p>Dzięki opracowanym założeniom dla konkursu ogłoszonego w ramach Poddziałania 7.2.2 PO KL w 2013 R. udało się stworzyć sieć OWES wspierających merytorycznie i finansowo rozwój sektora ekonomii społecznej na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.</p> <p>Do podstawowych zadań OWES (zgodnie z typem operacji w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL) należy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie dla utworzenia i/lub funkcjonowania instytucji wspierających ekonomię 	

społeczną, świadczących w ramach projektu w sposób komplementarny i łączny: usługi prawne, księgowość, marketingowe; doradztwo (indywidualne i grupowe, m.in. w postaci punktów lub centrów doradztwa, inkubatorów społecznej przedsiębiorczości tworzących wspólną infrastrukturę rozwoju); szkolenia umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności potrzebnych do założenia i prowadzenia działalności w sektorze ekonomii społecznej; usługi wspierające rozwój partnerstwa lokalnego na rzecz ekonomii społecznej (m.in. poprzez budowę sieci współpracy lokalnych podmiotów w celu wspierania rozwoju podmiotów ekonomii społecznej); promocję ekonomii społecznej i zatrudnienia w sektorze ekonomii społecznej.

2. Wsparcie na założenie spółdzielni socjalnej, przystąpienie do lub zatrudnienie w spółdzielni socjalnej : wsparcie szkoleniowe i doradztwo; przyznanie środków finansowych dla spółdzielni socjalnej na założenie, przystąpienie do lub zatrudnienie w spółdzielni socjalnej (do 20 tys. zł na osobę); wsparcie pomostowe w okresie do 6/12 miesięcy, wypłacanego miesięcznie w wysokości nie większej niż kwota minimalnego wynagrodzenia obowiązującego na dzień zawarcia umowy o udzielenie wsparcia pomostowe, połączone z doradztwem oraz pomocą w efektywnym wykorzystaniu przyznanych środków

3. Działania prowadzące do poszukiwania i testowania długookresowych źródeł finansowania instytucji otoczenia sektora ekonomii społecznej oraz spółdzielni socjalnych.

Wsparcie na założenie spółdzielni socjalnej mogą uzyskać: *Osoby fizyczne* (co najmniej 5 osób fizycznych): bezrobotne, niepełnosprawne, bezdomne, które wyszły z uzależnienia, chore psychicznie, zwolnione z zakładów karnych, uchodźcy oraz *Osoby prawne* (co najmniej 2 osoby prawne): organizacje, pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego, kościelne osoby prawne.

Wnioski i rekomendacje

Wnioski:

- Dzięki utworzeniu OWES w subregionach wsparciem objęto cały obszar województwa;
- Większe szanse na utrzymaniu się na rynku mają spółdzielnie socjalne osób prawnych, szczególnie te, których co najmniej jednym z założycieli jest jednostka samorządu terytorialnego.

Rekomendacje:

- Wsparcie oferowane przez działające na podstawie wypracowanych standardów OWES winno być kontynuowane z podziałem na subregiony;
- Kontynuowana winna być współpraca pomiędzy poszczególnymi OWES oraz pomiędzy OWES a ROPS w celu prawidłowej realizacji założeń *Kujawsko-Pomorskiego Programu na Rzecz Ekonomii Społecznej do roku 2020*;
- Większy nacisk należy położyć na promocję wśród jednostek samorządu terytorialnego idei zakładania spółdzielni socjalnych.

Efekty osiągnięte

- Liczba podmiotów ekonomii społecznej, które w 2015 r. otrzymały wsparcie z EFS za pośrednictwem instytucji wspierających ekonomię społeczną – 161 (planowane – 45);
- Liczba osób, które w 2015 r. otrzymały wsparcie w ramach instytucji ekonomii społecznej – 1 875* (planowane – 355);
- Liczba osób zagrożonych wykluczeniem

	społecznym, które w 2015 r. zakończyły udział w projekcie – 1 722* (planowane – 90).
Koszty realizacji zadań**	
Kwota wydatkowana w 2015 r.	1 744 716,38 zł
Źródła finansowania- kwoty	- Europejski Fundusz Społeczny – 1 360 438,61 zł; - Budżet państwa – 384 277,77 zł.

* wskaźniki liczone łącznie z Zadaniem 1.3.1 Realizacja projektów w ramach Poddziałania 7.2.1 PO KL *Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.*

** kwoty podane na podstawie rzeczywistego rozliczenia wydatkowania przez Dział Księgowości ROPS.

Cel szczegółowy 1.4: Wsparcie samozatrudnienia

Zadanie 1.4.1 Realizacja projektu „Przedsiębiorczość szansą na rozwój regionu kujawsko-pomorskiego” przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu w ramach Działania 6.2 „Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia” PO KL 2007-2013

Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania	Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu
Numer i nazwa celu szczegółowego	Cel szczegółowy 1.4: <i>Wsparcie samozatrudnienia</i>
Numer i nazwa zadania	Zadanie 1.4.1 <i>Realizacja projektu „Przedsiębiorczość szansą na rozwój regionu kujawsko-pomorskiego” przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu w ramach Działania 6.2 „Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia” PO KL 2007-2013</i>
Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań	
<p>W ramach zadania realizowany był projekt „Przedsiębiorczość szansą na rozwój regionu kujawsko-pomorskiego”. Realizatorem projektu był Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu w partnerstwie powiatowymi urzędami pracy działającymi na terenie województwa kujawsko – pomorskiego. Głównym celem projektu było stworzenie warunków do podjęcia działalności gospodarczej dla osób bezrobotnych, zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy naszego regionu i znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy.</p> <p>28 stycznia 2015 r. Zarząd Województwa Kujawsko – Pomorskiego podjął uchwałę nr 4/111/15 zmieniającą uchwałę nr 21/642/12 z dnia 30 maja 2012 r., na mocy której wartość projektu wzrosła do 60 mln zł, a okres realizacji projektu został przedłużony do 31 grudnia 2015 r.</p> <p>W efekcie wprowadzonych do projektu zmian na realizowane w 2015 r. zadania zaplanowano kwotę 10 339 935,15 zł, z tego na dofinansowanie nowopowstałych działalności gospodarczych przeznaczono kwotę 9 418 974,87 zł, natomiast na dodatkowe wsparcie dla osób bezrobotnych w postaci szkoleń z zakresu <i>ABC przedsiębiorczości</i>, dodatków szkoleniowych i stypendiów przeznaczono ogółem 470 672,94 zł.</p> <p>W efekcie realizacji projektu, w 2015 r., na dofinansowanie nowopowstających firm wydatkowano kwotę 9 227 445,45 zł, a na szkolenia z zakresu <i>ABC przedsiębiorczości</i>, refundację kosztów dojazdów na szkolenia i stypendia szkoleniowe kwotę 328 320,98 zł.</p> <p>Grupę docelową w projekcie stanowiły osoby bezrobotne, zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy, nie posiadające zarejestrowanej działalności gospodarczej w okresie 12 miesięcy przed przystąpieniem do projektu. Projekt preferował udział osób w wieku do 25 roku życia, po 50 roku życia oraz osób niepełnosprawnych. Z uwagi na szczególnie trudną sytuację kobiet na rynku pracy, wynikającą m. in. z występowania szeregu barier stanowiących przeszkodę w podejmowaniu przez nie działalności gospodarczej w projekcie duży nacisk położono również na wspieranie tej grupy osób.</p> <p>W 2015 r. objęto wsparciem 525 osób (w tym 231 kobiet), a 429 osób (w tym 192 kobiety) uzyskało dotacje na podjęcie działalności gospodarczej.</p>	

Wnioski i rekomendacje	

Efekty osiągnięte	- Liczba osób, które otrzymały dotacje w 2015 r. – 429 (planowane – 432)
Koszty realizacji zadań	
Kwota wydatkowana w 2015 r.	9 999 589,50 zł
Źródła finansowania- kwoty	- Europejski Fundusz Społeczny – 8 499 651,07 zł; - Budżet państwa – 1 499 938,43 zł.

Zadanie 1.4.2 „Pożyczki dla przedsiębiorczych” - pilotażowy projekt realizowany przez Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy w ramach Działania 6.2 „Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia” PO KL 2007-2013

Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania	Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy
Numer i nazwa celu szczegółowego	Cel szczegółowy 1.4: <i>Wsparcie samozatrudnienia</i>
Numer i nazwa zadania	Zadanie 1.4.2 „Pożyczki dla przedsiębiorczych” - pilotażowy projekt realizowany przez Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy w ramach Działania 6.2 „Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia” PO KL 2007-2013
Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań	
<p>W ramach zadania kontynuowano realizację projektu wyłonionego do dofinansowania w 2012 r. (okres realizacji projektu od 1 października 2012 r. do 31 grudnia 2015 r.). W ramach ww. projektu osoby zamierzające rozpocząć działalność gospodarczą (zarówno bezrobotne, nieaktywne zawodowo, jak i pracujące) mogły skorzystać z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej do wysokości 50 tys. zł na osobę (preferencyjne oprocentowanie na poziomie od 0,5% (w roku 2015) do 3% w skali roku, okres spłaty pożyczki wraz z odsetkami nie mógł przekraczać 60 miesięcy od momentu podpisania umowy, możliwe było udzielenie maksymalnie 6 miesięcznej karencji w spłacie rat kapitałowych), - doradztwa (indywidualnego i grupowego) oraz szkoleń umożliwiających uzyskanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej. <p>W 2015 r. zostało przyznanych 167 pożyczek. Średnia wysokość pożyczki przyznanej w 2015 r. wyniosła 41 452,56 zł.</p> <p>Od początku realizacji projektu do końca 2015 r. zostało złożonych 701 wniosków o przyznanie pożyczki, na podstawie których podpisano 501 umowy na wypłatę środków.</p>	

<p>Najwięcej pożyczek przeznaczonych zostało na cele inwestycyjno-obrotowe (59%) i inwestycyjne (35%). Okres spłaty pożyczki wraz z odsetkami nie mógł przekroczyć 60 miesięcy od momentu podpisania umowy. Możliwe było udzielenie maksymalnie 6 miesięcznej karencji w spłacie rat kapitałowych. W 2015 r. preferencyjne oprocentowanie przyznanych pożyczek wynosiło 0,5%.</p>	
<p>Wnioski i rekomendacje</p>	
<p>—————</p>	
<p>Efekty osiągnięte</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób, które w 2014 r. skorzystały z instrumentów zwrotnych – 167 (planowane – 127); - Liczba utworzonych miejsc pracy – 169.
<p>Koszty realizacji zadań</p>	
<p>Kwota wydatkowana w 2015 r.</p>	<p>649 097,54 zł</p>
<p>Źródła finansowania- kwoty</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Europejski Fundusz Społeczny – 543 855,60 zł - Budżet państwa – 105 241,94 zł

Zadanie 1.4.3 Doradztwo na rzecz osób rozpoczynających działalność gospodarczą i MMŚP w ramach Krajowego Systemu Usług (KSU) – realizacja projektu w ramach Poddziałania 2.2.1 „Poprawa jakości usług świadczonych przez instytucje wspierające rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności” PO KL 2007-2013

<p>Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania</p>	<p>Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.</p>
<p>Numer i nazwa celu szczegółowego</p>	<p>Cel szczegółowy 1.4 <i>Wsparcie samozatrudnienia</i></p>
<p>Numer i nazwa zadania</p>	<p>Zadanie 1.4.3 <i>Doradztwo na rzecz osób rozpoczynających działalność gospodarczą i MSP w ramach Krajowego Systemu Usług (KSU) – realizacja projektu w ramach Poddziałania 2.2.1 „Poprawa jakości usług świadczonych przez instytucje wspierające rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności” PO KL 2007-2013</i></p>
<p>Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań</p>	
<p>W okresie sprawozdawczym kontynuowano realizację projektu dofinansowanego w ramach Poddziałania 2.2.1 „Poprawa jakości usług świadczonych przez instytucje wspierające rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności” PO KL 2007-2013 Projekt wdrażany był od 1 października 2014 r. i zakończył się 31 sierpnia 2015 r. W ramach projektu utworzono Punktu Konsultacyjny KSU, który świadczył usługi doradcze na rzecz przedsiębiorców oraz osób planujących rozpocząć działalność gospodarczą z zakresu:</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - formalno-prawnych wymogów dotyczące założenia i prowadzenia działalności gospodarczej; - marketingu przedsiębiorstwa; - organizacji działalności gospodarczej; - finansów przedsiębiorstwa. <p>Usługi były dofinansowane do 90% ze środków publicznych.</p>	
Wnioski i rekomendacje	
<p>Rekomenduje się wprowadzenie podobnego systemu wsparcia przedsiębiorców oraz osób planujących rozpocząć działalność gospodarczą na poziomie regionalnym.</p> <p>Wskaźnik założony na cały okres realizacji projektu został zrealizowany w 100% – wykonano 84 usługi.</p>	
Efekty osiągnięte	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba usług wyświadczonych w 2015 r. w Punkcie Konsultacyjnym KSU – 53 (planowane – 64).
Koszty realizacji zadań	
Kwota wydatkowana w 2015 r.	114 748,10 zł
Źródła finansowania- kwoty	<ul style="list-style-type: none"> - Środki krajowe - 29 432,56 zł, w tym z: <ul style="list-style-type: none"> - budżetu państwa – 15 055,68 zł; - środki prywatne – 14 376,88 zł. - Europejski Fundusz Społeczny – 85 315,54 zł.

CEL STRATEGICZNY 2: ROZWÓJ KADR PRZEDSIĘBIORSTW**Zadanie 2.1 Realizacja projektów w ramach Poddziałania 8.1.1 „Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw” PO KL 2007-2013**

Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania	Departament Spraw Społecznych i Zdrowia Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego
Numer i nazwa celu szczegółowego	Cel strategiczny 2: <i>Rozwój kadr przedsiębiorstw</i>
Numer i nazwa zadania	Zadanie 2.1 <i>Realizacja projektów w ramach Poddziałania 8.1.1 „Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw” PO KL 2007-2013</i>
Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań	
W ramach przedmiotowego zadania w okresie sprawozdawczym nie ogłoszono żadnego konkursu. Realizowano łącznie 8 projektów. Okres realizacji wszystkich projektów został zakończony. Zatwierdzono 96 wniosków o płatność.	
Wnioski i rekomendacje	
_____	
Efekty osiągnięte	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba przedsiębiorstw, które w 2015 r. zostały objęte wsparciem w zakresie projektów szkoleniowych (projekty o charakterze regionalnym) – 292 (planowane – 20); - Liczba pracujących osób dorosłych, które w 2015 r. zakończyły udział w projektach szkoleniowych – 10 838 (planowane – 150), w tym:<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób powyżej 50 roku życia – 1 532 (planowane – 50); - Liczba pracowników o niskich kwalifikacjach, którzy w 2015 r. zakończyli udział w projektach – 6 664 (planowane – 50).
Koszty realizacji zadań	
Kwota wydatkowana w 2015 r.	10 678 607,91 zł

Źródła finansowania- kwoty	<ul style="list-style-type: none"> - Europejski Fundusz Społeczny – 8 214 022,40 zł; - Budżet państwa – 1 449 533,37 zł; - Środki prywatne - 1 015 052,14zł.
----------------------------	---

Zadanie 2.2 Realizacja projektów w ramach Działania 5.1 „Rozwój instytucji otoczenia biznesu, schemat: Inkubatory przedsiębiorczości” RPO WK-P na lata 2007-2013

Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania	Departament Rozwoju Regionalnego Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego
Numer i nazwa celu szczegółowego	Cel strategiczny 2: <i>Rozwój kadr przedsiębiorstw</i>
Numer i nazwa zadania	<i>Zadanie 2.2 Realizacja projektów w ramach Działania 5.1 „Rozwój instytucji otoczenia biznesu, schemat: Inkubatory przedsiębiorczości” RPO WK-P na lata 2007-2013</i>

Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań

W okresie sprawozdawczym kontynuowano realizację projektów wyłonionych w drodze konkursu, w ramach którego wsparcie ukierunkowano na powstawanie nowych inkubatorów przedsiębiorczości. Zadanie skierowane było do: instytucji otoczenia biznesu, jednostek samorządu terytorialnego, spółek prawa handlowego, w których większość udziałów/akcji posiadała jednostka samorządu terytorialnego i dotyczyło wsparcia dla start-up. Ponadto, przy wyborze projektów premiowane były projekty realizowane w powiatach o największej stopie bezrobocia.

W ramach konkursu podpisano 7 umów o dofinansowanie projektu z następującymi podmiotami:

- Grudziądzki Park Przemysłowy Sp. z o.o. (1 umowa na utworzenie 1 inkubatora);
- Bydgoski Park Przemysłowo-Technologiczny Sp. z o.o. (1 umowa na utworzenie 1 inkubatora);
- Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy Sp. z o.o. (3 umowy na utworzenie 3 inkubatorów);
- Fundacja Ekspert Kujawy (1 umowa na utworzenie 1 inkubatora);
- Gmina Sępólno Krajeńskie (1 umowa na utworzenie 1 inkubatora).

W ramach zadania utworzono 7 inkubatorów przedsiębiorczości, które wsparły 101 przedsiębiorstw. Dzięki utworzonym inkubatorom powstało 13,6 etatów.

Wnioski i rekomendacje

Efekty osiągnięte	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba utrzymanych inkubatorów przedsiębiorczości – 7 (planowane – 7); - Liczba funkcjonujących przedsiębiorstw zlokalizowanych we wspartych inkubatorach przedsiębiorczości – 101
-------------------	---

	(planowane – 123); - Liczba miejsc pracy, które zostały zachowane – 13,6 etaty (planowane – 33).
Koszty realizacji zadań	
Kwota wydatkowana w 2015 r.	Poziom wydatkowania niemożliwy do oszacowania na etapie opracowania Sprawozdania.
Źródła finansowania- kwoty	_____

Zadanie 2.3 Realizacja projektów w ramach Poddziałania 5.2.1 „Wsparcie inwestycji mikroprzedsiębiorstw” RPO WK-P na lata 2007-2013

Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania	Departament Rozwoju Regionalnego Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego
Numer i nazwa celu szczegółowego	Cel strategiczny 2: <i>Rozwój kadr przedsiębiorstw</i>
Numer i nazwa zadania	<i>Zadanie 2.3 Realizacja projektów w ramach Poddziałania 5.2.1 „Wsparcie inwestycji mikroprzedsiębiorstw” RPO WK-P na lata 2007-2013</i>
Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań	
Realizacja Zadania rozpoczęła się 2014 r. i kontynuowana była w 2015 r.. W ramach Poddziałania 5.2.1 RPO WK-P przewidziano 4 schematy wsparcia wydzielone m.in. ze względu na poziom bezrobocia na danym obszarze (projekty z obszarów o wysokim bezrobociu miały ułatwiony dostęp do finansowania). Wsparcie otrzymały projekty inwestycyjne niezbędne do rozpoczęcia działalności gospodarczej lub zwiększające potencjał (produkcyjny, wytwórczy, usługowy) przedsiębiorcy. Dofinansowanie otrzymali mikroprzedsiębiorcy mający siedzibę i prowadzący działalność na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.	
Wnioski i rekomendacje	
_____	
Efekty osiągnięte	- Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw: 149 (planowane – 30); - Liczba utworzonych miejsc pracy: 166 (planowane – 288).
Koszty realizacji zadań	

Kwota wydatkowana w 2015 r.	Poziom wydatkowania niemożliwy do oszacowania na etapie opracowania Sprawozdania.
Źródła finansowania- kwoty	_____

Zadanie 2.4 Realizacja projektów w ramach Działania 312 „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” PROW na lata 2007-2013

Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania	Kujawsko-Pomorski Oddział Regionalny Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
Numer i nazwa celu szczegółowego	Cel strategiczny 2: <i>Wzmocnienie konkurencyjności i adaptacyjności przedsiębiorstw</i>
Numer i nazwa zadania	Zadanie 2.4 <i>Realizacja projektów w ramach Działania 312 „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” PROW na lata 2007-2013</i>
Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań	
<p>W ramach zadania realizowane były projekty przyczyniające się do wzrostu konkurencyjności gospodarczej obszarów wiejskich, rozwoju przedsiębiorczości i rynku pracy, a w konsekwencji wzrostu zatrudnienia na obszarach wiejskich. W 2015 r. kontynuowana była realizacja projektów, które uzyskały dofinansowanie w ramach konkursów ogłoszonych przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) i Lokalne Grupy Działania (LGD) w 2013 r. i w 2014 r.</p> <p>Zadanie skierowane było do osób fizycznych, osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, które prowadziły lub podjęły działalność jako mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające poniżej 10 osób i wykazujące obrót nieprzekraczający równowartości w złotych 2 mln euro. Pomoc kierowana była do przedsiębiorców, których siedziba, oddział lub miejsce zamieszkania (w przypadku osób fizycznych) znajdują się w miejscowości należącej do gminy wiejskiej, miejsko-wiejskiej (z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys. mieszkańców) lub miejskiej (z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5 tys. mieszkańców). Wysokość pomocy przyznanej na realizację operacji nie mogła przekroczyć:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 100 000,00 zł jeśli biznesplan przewiduje utworzenie co najmniej 1 i mniej niż 2 miejsc pracy (w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne); - 200 000,00 zł jeśli biznesplan przewiduje utworzenie co najmniej 2 i mniej niż 3 miejsc pracy (w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne). 	
Wnioski i rekomendacje	
_____	

Efekty osiągnięte	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba rozliczonych wniosków w ramach działania w 2015 r. – 131 (planowane – 37); – Liczba miejsc pracy utworzonych w 2015 r. w wyniku realizacji operacji – 210 (planowane – 239).
Koszty realizacji zadań	
Kwota wydatkowana w 2015 r.	20 327 054,69 zł
Źródła finansowania- kwoty	<ul style="list-style-type: none"> – Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich – 15 245 291,01; – Budżet państwa – 5 081 763,68 zł.

Zadanie 2.5 Realizacja projektów w ramach Działania 8.2.6.3.2 „Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej” PROW na lata 2014-2020

Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania	Kujawsko-Pomorski Oddział Regionalny Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
Numer i nazwa celu szczegółowego	Cel strategiczny 2: <i>Wzmocnienie konkurencyjności i adaptacyjności przedsiębiorstw</i>
Numer i nazwa zadania	Zadanie 2.5 Realizacja projektów w ramach Działania 8.2.6.3.2 „Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej” PROW na lata 2014-2020
Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań	
<p>W ww. zadaniu nie realizowano żadnych projektów, gdyż Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa nie ogłosiła żadnych naborów wniosków o przyznanie pomocy w ramach działania. Spowodowane jest to brakiem przygotowania przez instytucję zarządzającą Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich (Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi) szczegółowych przepisów wykonawczych dotyczących działania oraz wynikających z nich procedur i wzorów dokumentów.</p>	
Wnioski i rekomendacje	
_____	
Efekty osiągnięte	_____

Koszty realizacji zadań	
Kwota wydatkowana w 2015 r.	_____
Źródła finansowania- kwoty	_____

Zadanie 2.6 Realizacja projektów w ramach Działania 8.2.6.3.5 „Rozwój przedsiębiorczości - rozwój usług rolniczych” PROW na lata 2014-2020

Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania	Kujawsko-Pomorski Oddział Regionalny Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
Numer i nazwa celu szczegółowego	Cel strategiczny 2: <i>Wzmocnienie konkurencyjności i adaptacyjności przedsiębiorstw</i>
Numer i nazwa zadania	<i>Zadanie 2.6 Realizacja projektów w ramach Działania 8.2.6.3.5 „Rozwój przedsiębiorczości - rozwój usług rolniczych” PROW na lata 2014-2020</i>

Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań

W ww. zadaniu nie realizowano żadnych projektów, gdyż Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa nie ogłosiła żadnych naborów wniosków o przyznanie pomocy w ramach działania. Spowodowane jest to brakiem przygotowania przez instytucję zarządzającą Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich (Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi) szczegółowych przepisów wykonawczych dotyczących działania oraz wynikających z nich procedur i wzorów dokumentów.

Wnioski i rekomendacje

_____

Efekty osiągnięte	_____
-------------------	-------

Koszty realizacji zadań

Kwota wydatkowana w 2015 r.	_____
Źródła finansowania- kwoty	_____

Zadanie 2.7 Wsparcie pracodawców w kształceniu osób pracujących w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego

Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania	Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu
Numer i nazwa celu szczegółowego	<i>Cel strategiczny 2: Wzmocnienie konkurencyjności i adaptacyjności przedsiębiorstw</i>
Numer i nazwa zadania	<i>Zadanie 2.7 Wsparcie pracodawców w kształceniu osób pracujących w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego</i>
Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań	
<p>Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS), został utworzony ze środków Funduszu Pracy. Celem KFS jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań zmieniającej się gospodarki.</p> <p>W 2015 r. województwo kujawsko-pomorskie, decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 24 grudnia 2014 r., otrzymało 6 562 000,00 zł w ramach limitu KFS. 28 stycznia 2015 r. Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego podjął uchwałę nr 4/82/15 i dokonał podziału ww. kwoty pomiędzy samorządy powiatów województwa kujawsko-pomorskiego.</p> <p>W 2015 roku o dofinansowanie z KFS mógł ubiegać się każdy pracodawca, który zatrudniał co najmniej jednego pracownika na umowę o pracę.</p> <p>Wsparcie było skierowane dla osób powyżej 45 roku życia.</p> <p>Kwota przyznana na wsparcie ustawiczne w danym roku nie mogła przekroczyć 300% przeciętnego wynagrodzenia.</p> <p>W 2015 r. o środki z KFS ubiegało się 687 przedsiębiorców, złożono 1 050 wniosków, z czego 175 zostało odrzuconych. W ramach podpisanych umów 4 322 pracowników/pracodawców skorzystało ze wsparcia KFS w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 4 296 skorzystało ze szkoleń; - 131 otrzymało dofinansowanie na studia podyplomowe; - 151 zdawało egzamin zawodowy dający kwalifikację na rynku pracy. <p>Średni koszt wsparcia z KFS na osobę wyniósł 2 205,94 zł.</p> <p>13 powiatów wystąpiło i otrzymało dodatkowe środków z rezerwy KFS na łączną kwotę 3 376 900 zł.</p> <p>Według danych na koniec 2015 r. powiatowe urzędy pracy podpisały umowy z pracodawcami na kształcenie ustawiczne pracowników na łączną kwotę 9 967 283,95 zł, Ponadto samorząd województwa otrzymał 158 000,00 zł na realizację działań przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu określonych w art. 69a ust. 2 pkt. 2-5 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu w ramach otrzymanych środków na promocję KFS zakupił materiały promocyjne – które były dystrybuowane za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy oraz urzędów skarbowych działających na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Ponadto Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu zrealizował kampanię promocyjną w prasie, radio oraz na antenie TVP Bydgoszcz.</p>	

Wnioski i rekomendacje	
Efekty osiągnięte	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba firm korzystających w 2015 r. z KFS – 687; - Liczba pracowników firm przeszkolonych z KFS w 2015 r. – 4 322.
Koszty realizacji zadań	
Kwota wydatkowana w 2015 r.	9 9676 283,95 zł
Źródła finansowania- kwoty	Fundusz Pracy.

Zadanie 2.8 Zachęty dla inwestorów tworzących miejsca pracy

Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania	Departament Rozwoju Gospodarczego i Certyfikacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu, powiatowe urzędy pracy, biura karier
Numer i nazwa celu	Cel strategiczny 2: <i>Wzmocnienie konkurencyjności i adaptacyjności przedsiębiorstw</i>
Numer i nazwa zadania	<i>Zadanie 2.4 Zachęty dla inwestorów tworzących miejsca pracy</i>
Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań	
<p>W ramach realizacji zadania, w 2015 r. przeprowadzono akcję informacyjno-promocyjną wybranych procesów biznesowych do wykonywania przez zewnętrzne firmy, które ponoszą odpowiedzialność za ich jakość i efektywność (ang. business process outsourcing).</p> <p>3 grudnia 2015 r. na terenie Uniwersytetu Techniczno-Przyrodniczego zorganizowano Dzień Kariery w sektorze BPO (z częścią konferencyjną i warsztatową). W wydarzeniu wzięli udział zarówno zainteresowani pracodawcy jak i inwestorzy, osoby zainteresowane podjęciem pracy w tym sektorze, ale również przedstawiciele uczelni i szkół średnich, instytucji rynku pracy, Centrum Obsługi Inwestorów, Bydgoskiej Agencji Rozwoju Gospodarczego, Biura Obsługi Inwestora w Toruniu oraz Manpower Group. Wśród prelegentów znalazło się między innymi 5 firm reprezentujących sektor nowoczesnych usług, natomiast stoiska wystawiło kilkunastu potencjalnych pracodawców. W spotkaniu uczestniczyło ok. 250 osób.</p> <p>3 marca 2015 r. w trakcie Forum Gospodarczego w Toruniu zorganizowano spotkanie informacyjne pt. „Edukacja a kompetencje. Przygotowanie młodzieży do rynku pracy przyszłości”. Spotkanie skierowane było do doradców zawodowych i osób zajmujących się doradztwem zawodowym w szkołach. W wydarzeniu uczestniczyło ok. 50 osób.</p>	

Wnioski i rekomendacje	
Organizacja Dnia Kariery w sektorze BPO realizowana była po raz drugi. Jego realizacja potwierdziła zapotrzebowanie na tego typu imprezy, w związku z powyższym zaplanowano podobne wydarzenie w 2016 r. Spotkanie informacyjne dla doradców miało charakter pilotażowy, w związku z pozytywną oceną spotkania zaplanowano realizację podobnego wydarzenia w 2016 r.	
Efekty osiągnięte	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba akcji informacyjno – promocyjnych przeprowadzonych w 2015 r. – 1 (planowane – 1); - Liczba targów pracy dla inwestorów zewnętrznych zorganizowanych w 2015 r. – 1 (planowane – 1); - Liczba uczestników targów pracy – 250 osób (planowane – 300).
Koszty realizacji zadań	
Kwota wydatkowana w 2015 r.	9 688,00 zł
Źródła finansowania- kwoty	Budżet województwa.

CEL STRATEGICZNY 3: PODNIESIENIE POZIOMU KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH MIESZKAŃCÓW REGIONU

Cel szczegółowy 3.1: Zwiększenie uczestnictwa osób dorosłych w kształceniu ustawicznym

Zadanie 3.1.1 Realizacja projektów w ramach Poddziałania 9.6.1 „Upowszechnienie kształcenia osób dorosłych” PO KL 2007-2013

Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania	Departament Spraw Społecznych i Zdrowia Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego
Numer i nazwa celu szczegółowego	Cel szczegółowy 3.1: <i>Zwiększenie uczestnictwa osób dorosłych w kształceniu ustawicznym</i>
Numer i nazwa zadania	Zadanie 3.1.1 <i>Realizacja projektów w ramach Poddziałania 9.6.1 „Upowszechnienie kształcenia osób dorosłych” PO KL 2007-2013</i>
Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań	
W ramach przedmiotowego zadania, w okresie sprawozdawczym, nie ogłoszono żadnego konkursu. Kontynuowano wdrażanie 19 projektów. Okres realizacji wszystkich projektów został zakończony. W 2015 r. zatwierdzono 72 wniosków o płatność.	
Wnioski i rekomendacje	
—————	
Efekty osiągnięte	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób dorosłych w wieku 25–64 lat, które w 2015 r. uczestniczyły w kształceniu ustawicznym – 1 693 (planowane – 1 595), - w tym w zakresie form szkolnych – 85 (planowane – 195); - w tym w zakresie ICT – 160; - w tym w zakresie kwalifikacyjnych kursów zawodowych – 285 (planowane – 1 400).
Koszty realizacji zadań	
Kwota wydatkowana w 2015 r.	8 764 690,27 zł

Źródła finansowania- kwoty	- Europejski Fundusz Społeczny 7 449 986,73 zł; - Budżet państwa – 1 314 703,54zł;
----------------------------	--

Zadanie 3.1.2 Realizacja projektów w ramach Poddziałania 9.6.3 „Doradztwo dla osób dorosłych w zakresie diagnozy potrzeb oraz wyboru kierunków i formy podnoszenia swoich kompetencji i podwyższania kwalifikacji” PO KL 2007-2013

Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania	Departament Spraw Społecznych i Zdrowia Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego
Numer i nazwa celu szczegółowego	Cel szczegółowy 3.1: <i>Zwiększenie uczestnictwa osób dorosłych w kształceniu ustawicznym</i>
Numer i nazwa zadania	<i>Zadanie 3.1.2 Realizacja projektów w ramach Poddziałania 9.6.3 „Doradztwo dla osób dorosłych w zakresie diagnozy potrzeb oraz wyboru kierunków i formy podnoszenia swoich kompetencji i podwyższania kwalifikacji” PO KL 2007-2013</i>
Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań	
W ramach przedmiotowego zadania w okresie sprawozdawczym nie ogłoszono żadnego konkursu. Kontynuowano realizację 2 projektów i zatwierdzono 6 wniosków o płatność.	
Wnioski i rekomendacje	
-	
Efekty osiągnięte	- Liczba osób dorosłych, które w 2015 r. skorzystały z usług doradztwa edukacyjno-szkoleniowego – 359 (planowane – 80).
Koszty realizacji zadań	
Kwota wydatkowana w 2015 r.	470 758,48 zł
Źródła finansowania- kwoty	- Europejski Fundusz Społeczny 400 144,71 zł; - Budżet państwa 70 613,77 zł.

Cel szczegółowy 3.2: Zwiększenie znaczenia kształcenia zawodowego jako czynnika oddziałującego na sytuację na rynku pracy

Zadanie 3.2.1 Realizacja projektów modelowych w ramach Działania 9.2 „Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego” PO KL 2007-2013

Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania	Departament Spraw Społecznych i Zdrowia Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego
Numer i nazwa celu szczegółowego	Cel szczegółowy 3.1: <i>Zwiększenie uczestnictwa osób dorosłych w kształceniu ustawicznym</i>
Numer i nazwa zadania	Zadanie 3.2.1 <i>Realizacja projektów modelowych w ramach Działania 9.2 „Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego” PO KL 2007-2013</i>
Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań	
W ramach przedmiotowego zadania, w okresie sprawozdawczym, nie ogłoszono żadnego konkursu. Kontynuowano wdrażanie 26 projektów. Okres realizacji wszystkich projektów został zakończony. W 2015 r. zatwierdzono 117 wniosków o płatność.	
Wnioski i rekomendacje	
—————	
Efekty osiągnięte	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba uczniów w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe, którzy w 2015 r. zakończyli udział w stażach i praktykach w ramach projektu – 2 028 (planowane – 480); - Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego, które w 2015 r. wdrożyły programy rozwojowe – 21 (planowane – 10); - Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego, które w 2015 r. współpracowały z przedsiębiorstwami w zakresie wdrażania programów rozwojowych – 8(planowane – 10).
Koszty realizacji zadań	
Kwota wydatkowana w 2015 r.	28 424 969,20 zł

Źródła finansowania- kwoty	<ul style="list-style-type: none"> - Europejski Fundusz Społeczny – 24 161 223,82 zł; - Budżet państwa – 4 263 745,38 zł.
----------------------------	---

Zadanie 3.2.2 Opiniowanie i monitorowanie nowo utworzonych kierunków kształcenia zawodowego w szkołach ponadgimnazjalnych

Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania	Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu/ Wojewódzka Rada Rynku Pracy
Numer i nazwa celu szczegółowego	Cel szczegółowy 3.2: <i>Zwiększenie znaczenia kształcenia zawodowego jako czynnika oddziaływującego na sytuację na rynku pracy</i>
Numer i nazwa zadania	Zadanie 3.2.2 <i>Opiniowanie i monitorowanie nowotworzonych kierunków kształcenia zawodowego w szkołach ponadgimnazjalnych</i>
Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań	
<p>Przygotowanie analiz sytuacji wybranych zawodów na regionalnym rynku pracy w kontekście opiniowania przez Wojewódzką Radę Rynku Pracy w Toruniu zasadności powoływania nowych kierunków kształcenia w szkołach zawodowych. Opracowano syntetyczny raport dotyczący korelacji między opiniami Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy a utworzeniem bądź nie nowych kierunków kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych.</p>	
Wnioski i rekomendacje	
Kontynuacja zadania w kolejnych latach, doskonalenie analiz, wykorzystanie nowych źródeł informacji jakim jest badanie - Barometr zawodów.	
Efekty osiągnięte	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba opracowanych analiz – 70; - Liczba opracowanych raportów – 1.
Koszty realizacji zadań	
Kwota wydatkowana w 2015 r.	_____
Źródła finansowania- kwoty	Środki utrzymania jednostki.

CEL STRATEGICZNY 4: WZROST EFEKTYWNOŚCI REGIONALNEJ POLITYKI RYNKU PRACY

Cel szczegółowy 4.1: Wzrost jakości usług świadczonych na rzecz rynku pracy

Zadanie 4.1.1 Realizacja projektów w ramach Poddziałania 6.1.2 „Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie” PO KL 2007-2013

Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania	Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu
Numer i nazwa celu szczegółowego	<i>Cel szczegółowy 4.1: Wzrost jakości usług świadczonych na rzecz rynku pracy</i>
Numer i nazwa zadania	<i>Zadanie 4.1.1 Realizacja projektów w ramach Poddziałania 6.1.2 „Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie” PO KL 2007-2013</i>
Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań	
<p>W ramach zadania kontynuowana była realizacja 11 projektów powiatowych urzędów pracy województwa kujawsko-pomorskiego wyłonionych do dofinansowania w trybie konkursowym w I kwartale 2014 r., dotyczących poprawy potencjału instytucji rynku pracy. Wsparcie polegało na podnoszeniu kwalifikacji kluczowych pracowników powiatowych urzędów pracy województwa kujawsko-pomorskiego zajmujących się bezpośrednią aktywizacją osób bezrobotnych w systemie pozaszkolnym poprzez szkolenia i było powiązane z zakresem i specyfiką realizowanych zadań przez tych pracowników.</p>	
Wnioski i rekomendacje	
_____	
Efekty osiągnięte	- Liczba kluczowych pracowników PSZ, którzy w 2015 r. zakończyli udział w szkoleniach realizowanych w systemie pozaszkolnym, istotnych z punktu widzenia regionalnego rynku pracy – 96 (planowane – 86).
Koszty realizacji zadań	
Kwota wydatkowana w 2015 r.	123 766,10 zł (poziom wydatkowania wkładu własnego niemożliwy do oszacowania na etapie opracowania Sprawozdania).

Źródła finansowania- kwoty	Europejski Fundusz Społeczny – 123 766,10 zł (poziom wydatkowania wkładu własnego niemożliwy do oszacowania na etapie opracowania Sprawozdania).

Zadanie 4.1.2 Realizacja projektu systemowego „Akademia pomocy i integracji społecznej – wsparcie kadr” w ramach Poddziałania 7.1.3 „Podnoszenie kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej” PO KL 2007-2013

Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu
Numer i nazwa celu szczegółowego	Cel szczegółowy 4.3: <i>Rozwój dialogu i współpracy na rzecz wzrostu zatrudnienia</i>
Numer i nazwa zadania	Zadanie 4.1.2 <i>Realizacja projektu systemowego „Akademia pomocy i integracji społecznej – wsparcie kadr” w ramach Poddziałania 7.1.3 „Podnoszenie kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej” PO KL 2007-2013</i>

Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań

Zadanie było realizowane w ramach projektu systemowego „Akademia pomocy i integracji społecznej – wsparcie kadr” w ramach Poddziałania 7.1.3 PO KL „Podnoszenie kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej”. Jednym z elementów projektu były działania na rzecz ekonomii społecznej skierowane w szczególności do przedstawicieli instytucji pomocy i integracji społecznej jak również do instytucji rynku pracy. W 2015 r.:

- Opracowano, przygotowano do druku i wydrukowano 2 numery biuletynów pn. *Ekonomia społeczna w województwie kujawsko-pomorskim*. W biuletynach znalazły się artykuły dotyczące m.in. akredytacji OWES, certyfikacji Znakiem „Zakup Prospołeczny”, lokalnych zespołów ds. ekonomii społecznej, wiosek tematycznych, doświadczeń OWES w zakresie edukacji młodzieży, ekonomii społecznej w nowej perspektywie finansowej 2014-2020, a także poświęcone warsztatom terapii zajęciowej z regionu. Biuletyny dystrybuowano przede wszystkim wśród podmiotów ekonomii społecznej z regionu, urzędów miast i gmin, uczestników 6 *Kujawsko-Pomorskiego Forum Ekonomii Społecznej* jak również wśród instytucji rynku pracy z województwa kujawsko-pomorskiego (PUP, WUP).
- Powołano *Regionalny Komitet Ekonomii Społecznej* (uchwała Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego nr 36/1236/15 w sprawie powołania Regionalnego Komitetu Ekonomii Społecznej, nr 53/1937/15 zmieniającą uchwałę nr 36/1236/15, uchwała Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego nr 53/1936/15 w sprawie określenia składu osobowego Regionalnego Komitetu Ekonomii Społecznej). W skład Komitetu weszli reprezentanci 24 podmiotów/instytucji -

<p>przedstawiciele samorządu województwa i samorządów lokalnych, sektora ekonomii społecznej, nauki oraz biznesu. Instytucje rynku pracy z regionu reprezentowane są przez przedstawiciela Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu. Komitet w swoich działaniach wspiera Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu w koordynacji rozwoju ekonomii społecznej w województwie kujawsko-pomorskim.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zrealizowano 2 spotkania wyjazdowe nt. ekonomii społecznej. Spotkanie, które odbyło się 16 listopada 2015 r. skierowane było do pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej. Podczas spotkania omówiono planowane do realizacji działania na rzecz rozwoju ekonomii społecznej w regionie, w tym przedsięwzięcia wymagające współpracy podmiotów ekonomii społecznej oraz instytucji pomocy i integracji społecznej. Drugie spotkanie odbyło się 5 listopada 2015 r. z udziałem m.in. przedstawicieli zakładów aktywności zawodowej, których organizatorem są jednostki samorządu lokalnego z województwa kujawsko-pomorskiego. Celem spotkania była wymiana doświadczeń w realizacji projektów na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej, ze szczególnym uwzględnieniem aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami. 	
Wnioski i rekomendacje	
<p>Małe jest zainteresowanie tematem ekonomii społecznej wśród przedstawicieli jednostek samorządów terytorialnych, w tym instytucji rynku pracy.</p> <p>Niezbędna jest kontynuacja działań promujących i upowszechniających ekonomię społeczną jako narzędzie aktywizacji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w szczególności wśród przedstawicieli samorządów lokalnych.</p>	
Efekty osiągnięte	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba spotkań wyjazdowych w 2015 r. poświęconych ekonomii społecznej – 2 (planowane – 1); - Liczba przedstawicieli jednostek samorządów lokalnych biorąca udział w 2015 r. w spotkaniach wyjazdowych – 22 osoby (planowane – 25).
Koszty realizacji zadań	
Kwota wydatkowana w 2015 r.	9 576,00 zł
Źródła finansowania- kwoty	<ul style="list-style-type: none"> - Europejski Funduszu Społeczny – 8 139, 60 zł; - Budżet państwa – 1 436,40 zł.

Cel szczegółowy 4.2: Rozwój usług pośrednictwa pracy, w tym EURES, poradnictwa zawodowego, informacji zawodowej oraz informacji o rynku pracy

Zadanie 4.2.1 Upowszechnianie informacji zawodowej - Kujawsko – Pomorska Wojewódzka Komenda OHP

Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania	Kujawsko-Pomorska Wojewódzka Komenda OHP
Numer i nazwa celu szczegółowego	Cel szczegółowy 4.2: <i>Rozwój usług pośrednictwa pracy, w tym EURES, poradnictwa zawodowego, informacji zawodowej oraz informacji o rynku pracy</i>
Numer i nazwa zadania	Zadanie 4.2.1 <i>Upowszechnianie informacji zawodowej – Kujawsko-Pomorska Wojewódzka Komenda OHP</i>
Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań	
<p>W ramach zadania zrealizowane zostały usługi z zakresu doradztwa i poradnictwa zawodowego oraz pośrednictwa pracy dla młodzieży bezrobotnej, nieaktywnej zawodowo i uczącej się do 25 roku życia. Zadanie było realizowane przez trzy Mobilne Centra Informacji Zawodowej, siedem Młodzieżowych Centrów Kariery, trzy Młodzieżowe Biura Pracy i osiem Punktów Pośrednictwa Pracy zlokalizowanych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.</p>	
Wnioski i rekomendacje	
_____	
Efekty osiągnięte	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba młodzieży do 25 roku życia objęta usługami poradnictwa zawodowego w zakresie indywidualnych i grupowych porad zawodowych – 7 190 (planowane – 6 400); - Liczba młodzieży do 25 roku życia objęta usługami poradnictwa zawodowego w zakresie indywidualnej i grupowej informacji zawodowej – 19 506 (planowane – 18 400); - Liczba młodzieży do 25 roku życia objęta usługami pośrednictwa pracy – 11 477 (planowane – 12 575).
Koszty realizacji zadań	
Kwota wydatkowana w 2015 r.	_____

Źródła finansowania- kwoty	Środki utrzymania jednostki.
----------------------------	------------------------------

Zadanie 4.2.2 Upowszechnianie informacji zawodowej – WUP w Toruniu

Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania	Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu
Numer i nazwa celu szczegółowego	Cel szczegółowy 4.2: <i>Rozwój usług pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego, informacji zawodowej oraz informacji o rynku pracy</i>
Numer i nazwa zadania	Zadanie 4.2.1 <i>Upowszechnianie informacji zawodowej</i>
Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań	
<p>Opracowanie informacji lokalnej o wybranych zawodach wg. przyjętej jednolitej struktury poszerzonej o profil kompetencyjny w oparciu o narzędzie do badania kompetencji. Cel jaki przyświeca propagowaniu rzetelnej informacji zawodowej to racjonalizacja decyzji zawodowych. Adresatami z założenia są: osoby stojące przed wyborem bądź zmianą zawodu, doradcy klienta z powiatowych urzędów pracy, doradcy zawodowi z poradni psychologiczno-pedagogicznych, przedstawiciele organów prowadzących szkoły, dyrektorzy szkół, pedagodzy i szkolni doradcy zawodowi ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, rodzice. Opisy zawierają, między innymi, informację na temat sytuacji zawodu na rynku pracy, możliwości kształcenia i doskonalenia w zawodzie, wykaz instytucji powiązanych z zawodem. W ciągu roku dokonano dwukrotnej aktualizacji opisów. Wzbogacono je o informację dotyczącą sytuacji tych zawodów na rynkach UE/EOG. Zaktualizowano katalog instytucji szkoleniowych w oparciu o aktualne dane pochodzące z RIS.</p> <p>Upowszechnianie informacji zawodowej odbywało się w formie przekazu bezpośredniego, kanałem elektronicznym zainteresowanym podmiotom a także na stronie internetowej WUP. Uczestnikami spotkań zorganizowanych z pracownikami z Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej (CIiPKZ) byli: szkolni doradcy zawodowi, pedagodzy szkolni, pracownicy poradni psychologiczno-pedagogicznych, nauczyciele, młodzież ucząca się.</p> <p>Tematyka spotkań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Perspektywy karier w wybranych zawodach/grupach zawodów. 2. Planowanie kariery zawodowej z uwzględnieniem sytuacji bieżącej i perspektyw związanych z wybranymi zawodami. (np. energetyka odnawialna, socjologia, pedagogika, logopedia, politologia, logistyka, optometria,...). 3. Prezentacja nowych zawodów opracowanych przez doradców zawodowych z CIiPKZ. 4. Zawody przyszłości. 5. Kompetencje pracownika przyszłości. 	
Wnioski i rekomendacje	
Kontynuacja zadania w kolejnych latach, doskonalenie opisów, udostępnianie, w miarę możliwości informacji za pośrednictwem nowych kanałów takich jak portale społecznościowe.	

Efekty osiągnięte	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba informacji o zawodach przygotowanych w 2015 r. (nowych) – 39 (planowane – 15); - Liczba aktualizacji informacji o zawodach – 606 (planowano – 552); - Liczba spotkań, w których uczestniczyli pracownicy WUP-CliPKZ – 50 (planowane – 30).
Koszty realizacji zadań	
Kwota wydatkowana w 2015 r.	_____
Źródła finansowania- kwoty	Środki utrzymania jednostki.

Zadanie 4.2.3 Rozwój serwisu internetowego urzędów pracy województwa kujawsko-pomorskiego - *tujestpraca.eu*

Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania	Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu
Numer i nazwa celu szczegółowego	Cel szczegółowy 4.2: <i>Rozwój usług pośrednictwa pracy, w tym EURES, poradnictwa zawodowego, informacji zawodowej oraz informacji o rynku pracy</i>
Numer i nazwa zadania	Zadanie 4.2.3 <i>Rozwój serwisu internetowego urzędów pracy województwa kujawsko-pomorskiego - tujestpraca.eu</i>
Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań	
<p>W celu poprawienia jakości serwisu i dążeniu ku nowoczesnym trendom rynku pracy trwa ciągła modernizacja jego funkcjonalności. We wrześniu 2015 r. został wprowadzony automatyczny transfer ofert pracy z CBOP. Promocja serwisu odbywała się głównie podczas wydarzeń, w których uczestniczyli pośrednicy pracy oraz doradcy EURES Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.</p>	
Wnioski i rekomendacje	
<p>Z rozmów z partnerami Urzędu jak i poszukującymi pracy wynika, że serwis <i>tujestpraca.eu</i> jest dobrze odbierany i cieszy się coraz większą popularnością. Ważne jest aby na bieżąco rozwijać, unowocześniać to narzędzie oraz dostosowywać do zmieniających się potrzeb rynku pracy. W 2015 r. rozpoczęto transfer ofert pracy z CBOP na serwis <i>tujestpraca.eu</i> co znacząco zwiększyło liczbę ofert pracy.</p>	

Efekty osiągnięte	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba ofert pracy opublikowanych w tujestpraca.eu – 9 463 (planowane – 350); - Liczba zarejestrowanych poszukujących pracy – 1 263 (planowane – 420); - Liczba zarejestrowanych firm – 58 (planowane – 30).
Koszty realizacji zadań	
Kwota wydatkowana w 2015 r.	14 730,00 zł
Źródła finansowania- kwoty	Fundusz Pracy.

Zadanie 4.2.4 Realizacja projektu „Rynek Pracy pod Lupą II” w ramach Poddziałania 6.1.1 „Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy” PO KL 2007-2013

Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania	Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu
Numer i nazwa celu szczegółowego	Cel szczegółowy 4.2: <i>Rozwój usług pośrednictwa pracy, w tym EURES, poradnictwa zawodowego, informacji zawodowej oraz informacji o rynku pracy</i>
Numer i nazwa zadania	<i>Zadanie 4.2.4 Realizacja projektu „Rynek Pracy pod Lupą II” w ramach Poddziałania 6.1.1 „Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy” PO KL 2007-2013</i>
Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań	
<p>Celem badawczego projektu systemowego WUP w Toruniu – „Rynek Pracy pod Lupą II” było wsparcie instytucji kreujących regionalną politykę zatrudnienia oraz politykę edukacyjną poprzez dostarczenie informacji o rynku pracy. Cel ten był realizowany poprzez prowadzenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych (MZDiN); - analizy rynku szkoleniowego; - badań pracodawców kluczowych branż regionu; - badań ofert pracy dostępnych w Internecie - badań podmiotów powstałych dzięki dotacjom z powiatowych urzędów pracy; - oraz działania informacyjno-promocyjne. <p>Półtoraroczny projekt został zakończony 30 czerwca 2015 r.</p>	
Wnioski i rekomendacje	

W 2015 r. wyniki prowadzonych w ramach projektu badań wykorzystane były w takich celach jak:

- opiniowania przez Wojewódzką Radę Rynku Pracy kierunków kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych;
- przygotowywania i aktualizacji lokalnych informacji o zawodach;
- współpraca ze szkołami i uczelniami wyższymi.
- przygotowanie i ocena projektów w ramach Priorytetu VI PO KL, Osi I PO WER i Osi 8 RPO WK-P;
- przygotowywania diagnozy do Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia
- przygotowywania informacji dla mediów i osób zainteresowanych sytuacją na regionalnym rynku pracy.

Efekty osiągnięte	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba opracowanych i upowszechnionych raportów z MZDiN – 1 (planowane – 1); - Liczba opracowanych i upowszechnionych raportów dotyczących analizy rynku szkoleniowego – 1(planowane – 1); - Liczba upowszechnionych raportów z badania pracodawców kluczowych branż regionu – 1(planowane – 1); - Liczba opracowanych i upowszechnionych publikacji dotyczących potencjału kluczowych branż regionu – 1(planowane – 1); - Liczba opracowanych i upowszechnionych raportów z badania podmiotów gospodarczych powstałych dzięki dotacjom z powiatowych urzędów pracy – 1(planowane – 1); - Liczba opracowanych i upowszechnionych raportów z badania ofert pracy dostępnych w Internecie – 1(planowane – 1); - Liczba opracowanych i upowszechnionych publikacji opisujących najważniejsze zagadnienia związane z rynkiem pracy – 1(planowane – 1); - Liczba przygotowanych i upowszechnionych broszur dotyczących wojewódzkiego rynku pracy – 2 (planowane – 2).
Koszty realizacji zadań	
Kwota wydatkowana w 2015 r. ¹	178 948,64 zł

¹ Zgodnie z rzeczywiście poniesionymi wydatkami. Wszystkie wydatki zatwierdzone zostały przez IP.

Źródła finansowania- kwoty	<ul style="list-style-type: none"> - Europejski Fundusz Społeczny – 152 106,34 zł; - Budżet Państwa – 26 842,3 zł.
----------------------------	--

Zadanie 4.2.5 Realizacja zagranicznego pośrednictwa pracy poprzez działania sieci EURES

Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania	Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu
Numer i nazwa celu szczegółowego	Cel szczegółowy 4.2: <i>Rozwój usług pośrednictwa pracy, w tym EURES, poradnictwa zawodowego, informacji zawodowej oraz informacji o rynku pracy</i>
Numer i nazwa zadania	Zadanie 4.2.5 <i>Realizacja zagranicznego pośrednictwa pracy poprzez działania sieci EURES</i>
Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań	
<p>Realizowano szereg działań mających na celu promocję mobilności pracowniczej na europejskim rynku pracy. Działania, w szczególności międzynarodowe pośrednictwo pracy i doradztwo w zakresie mobilności, kierowane były do osób poszukujących pracy i pracodawców.</p> <p>W ramach realizacji europejskiego pośrednictwa pracy upowszechniano oferty zatrudnienia w krajach UE/EOG, przeprowadzono nabory dla osób zainteresowanych pracą za granicą, a także zorganizowano VI Międzynarodowe Targi Pracy, w których udział wzięli pracodawcy zagraniczni i krajowi oraz przedstawiciele instytucji związanych z rynkiem pracy.</p> <p>Udzielano również porad osobom bezrobotnym, poszukującym pracy i pracodawcom w zakresie rekrutacji międzynarodowych. Informowano także nt. warunków życia i pracy w krajach UE/EOG, sytuacji na rynku pracy w Europie oraz nt. usług Europejskich Służb Zatrudnienia.</p> <p>Kadra EURES uczestniczyła w targach pracy i dniach kariery, organizowanych na terenie województwa, podczas których udzielano porad nt. poszukiwania zatrudnienia za granicą oraz prezentowano oferty pracy. Przeprowadzono także szereg spotkań grupowych z osobami poszukującymi pracy (bezrobotni, młodzież szkół ponadgimnazjalnych), które miały formę prelekcji i warsztatów, w czasie których uczono obsługi narzędzi informatycznych EURES i szkolono uczestników w zakresie bezpiecznych wyjazdów do pracy za granicę.</p>	
Wnioski i rekomendacje	
<p>Realizacja zadania przyczynia się do zwiększenia wiedzy osób bezrobotnych, poszukujących pracy i pracodawców nt. usług sieci EURES, a także sprzyja promocji legalnych i bezpiecznych źródeł ofert pracy za granicą.</p> <p>Nadal istnieje potrzeba upowszechniania wiedzy nt. możliwości poszukiwania zatrudnienia w krajach UE/EOG za pośrednictwem urzędów pracy oraz edukacji nt. zagrożeń związanych z wyjazdem do pracy za granicę bez odpowiedniego przygotowania.</p>	

Efekty osiągnięte	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba kontaktów z bezrobotnymi i poszukującymi pracy – 5 319 (planowane – 5 500); - Liczba kontaktów z polskimi pracodawcami – 74 (planowane –100); - Liczba pozyskanych i udostępnionych ofert pracy za granicą w ramach sieci EURES – 870 (planowane – 800); - Liczba pozyskanych i udostępnionych miejsc pracy za granicą w ramach sieci EURES – 5 586 (planowane – 4 000); - Liczba opracowanych informacji nt. sytuacji wybranych zawodów na europejskim rynku pracy – 116 (planowane – 150); - Liczba spotkań grupowych: targów pracy ze stoiskiem informacyjnym EURES/warsztatów/prelekcji – 20 (planowane – 20); - Liczba międzynarodowych targów pracy zorganizowanych w 2015 r. – 1 (planowane – 1); - Liczba kontaktów z instytucjami zewnętrznymi – 217 (planowane – 400).
Koszty realizacji zadań	
Kwota wydatkowana w 2015 r.	15 881,00 zł
Źródła finansowania- kwoty	Fundusz Pracy.

Cel szczegółowy 4.3: Rozwój dialogu i współpracy na rzecz wzrostu zatrudnienia w regionie

Zadanie 4.3.1 Program Aktywizacja i Integracja

Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania	PUP w: Aleksandrowie Kujawskim, PUP dla Powiatu Toruńskiego, PUP dla Miasta Torunia, PUP w Mogilnie, PUP w Sępólnie Krajeńskim, PUP w Świeciu, PUP we Włocławku, PUP w Żninie.
Numer i nazwa celu szczegółowego	Cel szczegółowy 4.3: <i>Rozwój dialogu i współpracy na rzecz wzrostu zatrudnienia w regionie</i>
Numer i nazwa zadania	Zadanie 4.3.1 <i>Program Aktywizacja i Integracja</i>
Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań	
<p>W ramach Programu Aktywizacja i Integracja (PAI) udzielono kompleksowej pomocy osobom bezrobotnym, która polegała na integracji społecznej służącej kształtowaniu aktywnej postawy w życiu społecznym i zawodowym, przeciwdziałaniu pogłębianiu się problemów związanych z wykluczeniem społecznym. Program rozwinął wśród objętych wsparciem umiejętności psychospołeczne, umiejętność budowania prawidłowych relacji z otoczeniem, usprawnił również powrót do aktywności społecznej i zawodowej jego uczestników. Uczestnikami Programu były osoby bezrobotne, zarejestrowane w PUP, dla których ustalono profil pomocy III, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej w szczególności realizujące kontrakt socjalny zgodnie z przepisami o pomocy społecznej.</p> <p>Program Aktywizacja i Integracja obejmował dwa bloki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Blok aktywizacja - w ramach, którego PUP udzielił bezrobotnemu wsparcia polegającego na przygotowaniu go do lepszego radzenia sobie na rynku pracy oraz skierował bezrobotnego do wykonywania prac społecznie użytecznych; - Blok integracja - w ramach, którego bezrobotny objęty został warsztatami (zajęciami grupowymi), które realizowane były przez instytucje pożytku publicznego na zlecenie PUP. Działania w zakresie integracji społecznej bezrobotnych służyły kształtowaniu ich aktywnej postawy w życiu społecznym i zawodowym. 	
Wnioski i rekomendacje	
<p>Wykonywanie przez bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, prac społecznie użytecznych wzmocnione równoległym uczestnictwem w działaniach z zakresu integracji społecznej, kształtuje aktywną postawę w życiu społecznym i zawodowym tych osób. Z uwagi na to, że uczestnikami PAI są bezrobotni dla których jest ustalony profil pomocy III korzystający ze świadczeń pomocy społecznej. Należy rozważyć możliwość finansowania kosztów dojazdów uczestników PAI na zajęcia w ramach poradnictwa specjalistycznego, warsztatów trenerskich i grup wsparcia.</p>	
Efekty osiągnięte	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób bezrobotnych objętych wsparciem w 2015 r.: - PUP w Aleksandrowie Kujawskim – 40; - PUP dla Powiatu Toruńskiego – 48; - PUP dla Miasta Torunia – 20; - PUP w Mogilnie – 30; - PUP w Sępólnie Krajeńskim – 32;

	<ul style="list-style-type: none"> - PUP w Świeciu –18; - PUP we Włocławku – 136; - PUP w Żninie – 20. (Łącznie wsparciem objęto 344 osoby).
Koszty realizacji zadań	
Kwota wydatkowana w 2014 r.	<ul style="list-style-type: none"> - PUP w Aleksandrowie Kujawskim – 14 264,10 zł; - PUP dla Powiatu Toruńskiego – 68 728,90 zł - PUP dla Miasta Torunia – 17 730,94 zł; - PUP w Mogilnie – 31 293,00 zł; - PUP w Sępólnie Krajeńskim – 38 467,75 zł - PUP w Świeciu – 16 716,33 zł ; - PUP we Włocławku – 120 989,70 zł - PUP w Żninie –17 896,52 zł; Łączna kwota wydatkowana – 326 087,24 zł.
Źródła finansowania - kwoty	Funduszu Pracy.

Zadanie 4.3.2 Rozwój współpracy z agencjami zatrudnienia

Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania	Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu
Numer i nazwa celu szczegółowego	Cel szczegółowy 4.3: <i>Rozwój dialogu i współpracy na rzecz wzrostu zatrudnienia w regionie</i>
Numer i nazwa zadania	Zadanie 4.3.2 <i>Rozwój współpracy z agencjami zatrudnienia</i>
Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań	
<p>Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu informował wszystkie nowopowstałe agencje zatrudnienia o zasadach i możliwości współpracy z urzędem. Agencje zatrudniania chętnie korzystają z serwisu tujestpraca.eu, uczestnictwa w organizowanych i współorganizowanych przez WUP targach pracy.</p> <p>W siedzibie oraz Oddziałach Zamiejscowych WUP zorganizowano spotkania informacyjne dla agencji zatrudnienia, które oferowały m.in. zatrudnienie dla opiekunów osób starszych w Niemczech.</p>	
Wnioski i rekomendacje	
<p>Nadal utrzymuje się tendencja wzrostowa liczby nowych agencji zatrudnienia (w grudniu 2015 r. było ich o 48 więcej niż w roku poprzednim). Podobnie jak w latach wcześniejszych najbardziej poszukiwanymi zawodami przez agencje zatrudnienia były: opiekun osób starszych, pielęgniarka, pracownik w rolnictwie (zbiory), spawacz, ślusarz, tokarz/frezer, wykładacz towaru. Najczęściej oferowano pracę w Niemczech, Holandii, Wielkiej Brytanii i Polsce. Oferty były kierowane zarówno do osób wykwalifikowanych jak i niewykwalifikowanych pracowników sezonowych. Spadek ilości ofert pracy jest spowodowany uruchomieniem serwisu tujestpraca.eu, w którym agencje zatrudnienia chętnie</p>	

samodzielnie zamieszczają oferty pracy.	
Efekty osiągnięte	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba zorganizowanych spotkań informacyjnych – 12 (planowane – 13); - Liczba ofert pracy przekazanych od agencji zatrudnienia – 103 (planowane – 300).
Koszty realizacji zadań	
Kwota wydatkowana w 2015 r.	3 500,00 zł
Źródła finansowania- kwoty	Fundusz Pracy

Zadanie 4.3.3 Zlecenie działań aktywizacyjnych - kontraktacja usług

Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania	Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu
Numer i nazwa celu szczegółowego	Cel szczegółowy 4.3: <i>Rozwój dialogu i współpracy na rzecz wzrostu zatrudnienia w regionie</i>
Numer i nazwa zadania	Zadanie 4.3.3 <i>Zlecenie działań aktywizacyjnych - kontraktacja usług</i>

Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu podpisał w dniu 5 marca 2015 r. *umowę w sprawie zamówienia publicznego na wykonanie usługi świadczenia działań aktywizacyjnych dla osób długotrwale bezrobotnych oraz umowy wielostronnej o świadczenie działań aktywizacyjnych z konsorcjum firm: Katarzyna Książek Enterprise Investment Zarządzanie Ryzykiem, Plac Solidarności 1/3/5 lok. 232, 53-661 Wrocław i Katarzyna Kamińska Centrum Rozwoju Zawodowego Eureka, Żółtnica Drawieńska 12, 78-400 Szczecinek (realizator) oraz 5 powiatowymi urzędami pracy. Zgodnie z zawartą umową wartość usługi wyniesie maksymalnie 12 720 000,00 zł za aktywizację 1 200 osób długotrwale bezrobotnych, skierowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Aleksandrowie Kujawskim, Inowrocławiu, Lipnie i Włocławku (po 200 osób długotrwale bezrobotnych) oraz Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu (400 osób długotrwale bezrobotnych).*

W ramach realizowanych działań aktywizacyjnych do realizatora kierowane były osoby długotrwale bezrobotne, dla których określony został II lub III profil pomocy, wskazujący na duże oddalenie od rynku pracy lub brak gotowości do podjęcia pracy (w tym bezrobotni objęci PAI). Celem realizowanych działań jest podjęcie przez osobę bezrobotną i przy wsparciu realizatora odpowiedniej pracy i utrzymanie jej przez możliwie długi okres czasu, tj. minimum 180 dni.

W ofercie realizator zobowiązał się do osiągnięcia wskaźnika skuteczności zatrudnieniowej na poziomie min. 50% (zatrudnienie na okres co najmniej 14 dni) oraz wskaźnika utrzymania w zatrudnieniu na poziomie min. 40% (zatrudnienie na okres co najmniej 90 dni). Ponadto, wszystkie osoby, które uzyskają zatrudnienie w wyniku realizowanych przez realizatora działań, zostaną zatrudnione w wymiarze równym lub przekraczającym 1 etat lub

na warunkach pozwalających uzyskać w okresie zatrudnienia/umowy średniomiesięcznie wynagrodzenie brutto w wysokości równej lub przekraczającej minimalne wynagrodzenie miesięcznie.	
Wnioski i rekomendacje	
Realizacja ww. umowy zakończy się 30 listopada 2016 r. Wnioski dotyczące realizacji ww. zadania mogą być sformułowane dopiero po zbadaniu osiągniętych przez wykonawcę wskaźników.	
Efekty osiągnięte	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób, które stawiły się u Wykonawcy w ramach rekrutacji podstawowej – 1 200 osób; - Liczba osób, dla których przeprowadzono diagnozę sytuacji zawodowej – 1 087 osób; - Liczba osób, które podjęły odpowiednią pracę lub działalność gospodarczą trwającą przez okres co najmniej 14 dni – 123 osoby; - Liczba osób, które utrzymały odpowiednią pracę lub działalność gospodarczą trwającą przez okres minimum 90 dni – 27 osób; - Liczba osób, które utrzymały odpowiednią pracę lub działalność gospodarczą trwającą przez okres minimum 180 dni – 2 osoby.
Koszty realizacji zadań	
Kwota wydatkowana w 2015 r.	2 556 720,00 zł
Źródła finansowania- kwoty	Fundusz Pracy.

Zadanie 4.3.4 Rozwój dialogu, partnerstwa i współpracy na rzecz przeciwdziałania zjawisku wykluczenia społecznego – budowanie zintegrowanej polityki społecznej w regionie poprzez kujawsko-pomorską platformę współpracy

Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu
Numer i nazwa celu szczegółowego	Cel szczegółowy 4.3: <i>Rozwój dialogu i współpracy na rzecz wzrostu zatrudnienia w regionie</i>
Numer i nazwa zadania	<i>Zadanie 4.3.4 Rozwój dialogu, partnerstwa i współpracy na rzecz przeciwdziałania zjawisku wykluczenia społecznego –</i>

	<i>budowanie zintegrowanej polityki społecznej w regionie poprzez kujawsko-pomorską platformę współpracy</i>
Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań	
<p>W okresie sprawozdawczym realizowany był projekt systemowy „Akademia pomocy i integracji społecznej – wsparcie kadr”, który został dofinansowany z 7.1.3 „Podnoszenie kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej” PO KL. Celem projektu było podniesienie kwalifikacji kadry pomocy i integracji społecznej, nawiązanie dialogu i współpracy na rzecz rozwiązywania problemów społecznych oraz rozwój ekonomii społecznej w województwie kujawsko-pomorskim. W ramach projektu została utworzona Kujawsko-Pomorska Platforma Współpracy. Jej celem była promocja i upowszechnianie nowych form pracy z osobami i rodzinami, w tym z osobami bezrobotnymi stanowiącymi dominującą grupę świadczeniobiorców. Służyła ona także wymianie informacji i rozwojowi dialogu pomiędzy instytucjami uczestniczącymi w procesie aktywizacji wykluczonych mieszkańców województwa i zacieśnianiu współpracy między jednostkami.</p> <p>Uczestnikami platformy byli przedstawiciele instytucji pomocy społecznej oraz instytucji rynku pracy, gdyż od ich ścisłej współpracy zależy efektywność działań reintegracyjnych.</p> <p>W 2015 r. działania Platformy skoncentrowały się na wzmocnieniu opinii i głosu przedstawicieli ośrodków pomocy społecznej poprzez powołanie reprezentacji ośrodków pomocy społecznej z poszczególnych powiatów jako ciała doradczego – opiniotwórczego w obszarze projektowanych działań w zakresie pomocy i integracji społecznej w regionie kujawsko-pomorskim.</p> <p>Łącznie w 2015r. odbyły się 24 spotkania Kujawsko-Pomorskiej Platformy Współpracy, w których wzięło udział 277 osób, w tym 4 spotkania dla 121 osób zrealizowano w ramach projektu systemowego „Akademia pomocy i integracji społecznej – wsparcie kadr” w ramach Poddziałania 7.1.3 PO KL.</p>	
Wnioski i rekomendacje	
—————	
Efekty osiągnięte	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba spotkań regionalnych – 24 (planowane – 1); - Liczba osób biorących udział w spotkaniu – 277 (planowane – 25).
Koszty realizacji zadań	
Kwota wydatkowana w 2015 r.	9 384,00 zł
Źródła finansowania- kwoty	<ul style="list-style-type: none"> - EFS – 7 976,40 zł - Budżet państwa – 1 407,60 zł

Zadanie 4.3.5 Rozwój współpracy między WUP (CiiPKZ/WBiA) a Biurami Karier

Nazwa podmiotu nadzorującego realizację Zadania	Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu, biura karier uczelni wyższych województwa kujawsko-pomorskiego
Numer i nazwa celu szczegółowego	Cel szczegółowy 4.3: <i>Rozwój dialogu i współpracy na rzecz wzrostu zatrudnienia w regionie</i>
Numer i nazwa zadania	Zadanie 4.3.5 <i>Rozwój współpracy między WUP (CiiPKZ/WBiA) a Biurami Karier</i>
Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań	
<p>W ramach realizacji zadania rozwijano współpracę z Akademickimi Biurami Karier (ABK). Wykonano badanie ankietowe dotyczące stanu organizacji i modelu działania ABK, oczekiwań skierowanych pod adresem WUP. Opracowano raport z badania. Zorganizowano seminarium dla ABK: prezentacja raportu, wymiana doświadczeń, oczekiwania adresowane do WUP, badanie losów absolwentów i wykorzystanie ich wyników przez uczelnie. Przygotowano ofertę usług w dwóch wariantach: dla studentów i absolwentów, dla pracowników ABK. Oferta została wysłana do wszystkich ABK. Zorganizowano spotkania o charakterze metodycznym. Prezentowano propozycję zajęć dla studentów. Przeprowadzono szkolenia dla studentów i pracowników ABK. Tematyka szkoleń: rozwijanie kompetencji międzykulturowych w pracy doradcy zawodowego, korzystanie z nowego narzędzia – portal tujestpraca.eu, wykorzystanie gry „Chłopska szkoła biznesu” jako elementu pracy ze studentami na zajęciach promujących przedsiębiorczość, planowanie rozwoju zawodowego, samopoznanie, zarządzania kompetencjami, planowanie ścieżki edukacyjnej.</p>	
Wnioski i rekomendacje	
<p>Kontynuowanie i rozwijanie współpracy mającej na celu jak najlepsze przygotowanie studentów i absolwentów do aktywnych zachowań na rynku pracy. Postulowanie wprowadzenia odpowiednich zapisów w aktach prawnych dotyczących szkolnictwa wyższego w kontekście współpracy uczelni, w tym ABK, z podmiotami zewnętrznymi sprzyjającej jak najlepszemu przygotowaniu studentów i absolwentów do funkcjonowania na współczesnym rynku pracy.</p>	
Efekty osiągnięte	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba spotkań z przedstawicielami Akademickich Biur Karier – 12 (planowane – 6); - Liczba warsztatów dla pracowników – 14(planowane – 3), w tym: <ul style="list-style-type: none"> - z ABK – 3; - ze studentami – 11. - Liczba warsztatów, zorganizowanych dla studentów i absolwentów w ramach ogólnopolskiego Tygodnia Kariery i targów pracy organizowanych przez uczelnie wyższe naszego regionu – 4 (planowane – 2).

	- Liczba studentów uczestniczących w warsztatach – 120 (planowane –50).
Koszty realizacji zadań	
Kwota wydatkowana w 2015 r.	_____
Źródła finansowania- kwoty	Środki utrzymania jednostki.

Tabela Monitoring realizacji celów strategicznych RPDZ na 2015 rok

Wskaźnik	Źródło danych	Jednostka miary	Wartość wskaźnika na koniec 2014 r.	Wartość wskaźnika na koniec 2015 r.	Zmiana wartości wskaźnika
CEL STRATEGICZNY 1: ZMNIJSZENIE LICZBY OSÓB BEZROBOTNYCH					
Stopa bezrobocia rejestrowanego	GUS	%	15,7	13,3	-2,4
Liczba osób bezrobotnych	WUP	osoby	127 111	107 255	- 19 856
Udział bezrobotnych kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych	WUP	%	55,1	56,3	+ 1,2
Udział bezrobotnych do 25 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych	WUP	%	17,4	15,8	- 1,6
Udział bezrobotnych powyżej 50 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych	WUP	%	24,7	25,8	+ 1,1
Udział długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych	WUP	%	61,2	58,9	- 2,3
Udział bezrobotnych niepełnosprawnych w ogólnej liczbie bezrobotnych	WUP	%	4,7	4,7	0
Wskaźnik aktywizacji ²	WUP	%	25,3	29,1	+ 3,8
Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	GUS	liczba	82	b.d. za 2015 r.	-
Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach RPDZ (ogółem) ³ : - w tym samozatrudnienie	WUP	liczba	6 626 (w tym samozatrudnienie: 3 115	8 407 (w tym samozatrudnienie: 3018)	+1 781

² Stosunek liczby osób podejmujących udział w wybranych formach aktywizacji (zatrudnienie subsydiowane, szkolenia, staż, przygotowanie zawodowe dorosłych i prace społecznie użyteczne) do liczby osób nowozarejestrowanych w danej kategorii bezrobotnych. Od 2015 r. do wybranych form aktywizacji należy także skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych.

³ Liczba miejsc pracy utworzonych w wyniku udzielenia jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, pożyczek na podjęcie działalności gospodarczej oraz środków na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy.

CEL STRATEGICZNY 2: WZMOCNIENIE KONKURENCYJNOŚCI I ADAPTACYJNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW					
Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON ogółem	GUS	liczba	192 078	193 470	+ 1392
CEL STRATEGICZNY 3: PODNIESIENIE POZIOMU KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH MIESZKAŃCÓW REGIONU					
Osoby dorosłe w wieku 25-64 lata uczestniczące w kształceniu i szkoleniu	GUS	%	3,9 ⁴	3,8 ⁵	- 0,1
Udział bezrobotnych bez zawodu w ogóle bezrobotnych	WUP	%	20,2	14,8 ⁶	- 5,4
Liczba wspartych przedsiębiorstw w ramach RPDZ ⁷	WUP	liczba	884	1 409	+572
CEL STRATEGICZNY 4: WZROST EFEKTYWNOŚCI REGIONALNEJ POLITYKI RYNKU PRACY					
Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej programów rynku pracy	WUP	%	64,7 ⁸	71,8 ⁹	+ 7,1
Liczba bezrobotnych przypadająca na jednego pośrednika pracy zatrudnionego w urzędzie pracy (PUP i WUP)	WUP	osoby	431	374	- 57
Liczba bezrobotnych przypadająca na jednego doradcę zawodowego zatrudnionego w urzędzie pracy	WUP	osoby	731	631	- 100
Przeciętny czas poszukiwania pracy przez bezrobotnego w miesiącach	GUS (BAEL)	miesiąc	11,1 ¹⁰	11,6 ¹¹	+ 0,5
Liczba agencji zatrudnienia w regionie	WUP	liczba	197	244	+ 47

⁴ Wartość wskaźnika na koniec 2013 r.

⁵ Wartość wskaźnika na koniec 2014 r.

⁶ Spadek udziału osób bez zawodu częściowo wynika z wprowadzonych, na prośbę WUP w Toruniu, zmian do systemu informatycznego stosowanego przez powiatowe urzędy pracy o nazwie Syriusz. W wersji 2.0.33.0 oprogramowania wprowadzono automatyzację nadawania zawodu do statystyk, co pozwoliło ograniczyć błędy w naliczaniu grupy osób bez zawodu.

⁷ Liczba przedsiębiorstw, które wsparto m.in. w formie doradztwa, szkoleń, świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy, finansowania inwestycji w mikroprzedsiębiorstwach, udostępnienia infrastruktury inkubatorów przedsiębiorczości.

⁸ Wartość wskaźnika na koniec 2013 r. Z uwagi na zmiany metodologiczne jakie zostały wprowadzone w 2014 r. wartość wskaźnika z 2013 r. została przeliczona zgodnie z metodologią z roku 2014.

⁹ Wartość wskaźnika na koniec 2014 r.

¹⁰ Wartość wskaźnika na koniec 2013 r.

¹¹ Wartość wskaźnika na koniec 2014 r.

Wskaźniki kontekstowe dotyczące monitorowania długookresowych celów działań podejmowanych w ramach realizacji RPDZ obrazujące sytuację na rynku pracy województwa

Wskaźnik – wg BAEL	IV Kwartał*		
	2013 rok	2014 rok	2015 rok
Współczynnik aktywności zawodowej osób w wieku 15-64 lata	66,2%	67,2 %	66,3%
Współczynnik aktywności zawodowej osób w wieku 15-24 lata	33,8%	37,1 %	32,5%
Współczynnik aktywności zawodowej osób w wieku 55 lat i więcej	22,7%	24,0 %	25,2%
Współczynnik aktywności zawodowej kobiet	46,0%	46,6 %	46,3%
Stopa bezrobocia osób w wieku 15-64 lata	12,3%	10,7 %	7,4%
Stopa bezrobocia osób w wieku 15-24 lata	34,2%	24,7 %	18,1%
Stopa bezrobocia osób w wieku 55 lat i więcej	8,3%	8,0 %	3,4%
Stopa bezrobocia kobiet	14,2%	12,9 %	7,6%
Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 15-64 lata	58,1%	60,0 %	61,3%
Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 15-24 lata	22,2%	27,5 %	27,1%
Wskaźnik zatrudnienia osób powyżej 55 roku życia i więcej	20,8%	22,1 %	24,4%
Wskaźnik zatrudnienia kobiet (15 lat i więcej)	39,8%	40,6 %	42,8%
Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku 16-64 lata	24,8%	26,4 %	22,7%
Liczba pracujących ogółem	729 tys.	811 tys.	859 tys.

* na koniec kwartału (dane średnioroczne za rok poprzedni nie są dostępne).

Wskaźnik - dane WUP w Toruniu, na podstawie Sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy	stan w końcu okresu	
	2014 rok	2015 rok
Udział osób bezrobotnych z wyższym wykształceniem w ogólnej liczbie bezrobotnych	8,2%	8,4%